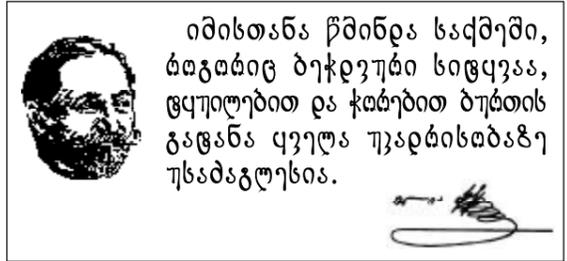

საქართველოს

დაარსებულია 1918 წელს.
სამშაბათი, 27 ნოემბერი, 2012 წელი.
№227 (7103)

რესპუბლიკა

ელექტრონული ფოსტა: sakresp@mail.ru და sakresp@wanex.ge ვებ გვერდი: www.open.ge ფასი 50 თეთრი.

როგორი იქნება პრეზიდენტის ახალი უფლებამოსილებები?

3 წითელ კომისრებს და კომკავშირლებს, კანდედაკების და მინაშვილების სახით, პარპაშის საშუალება ევროასპარეზზე აღარ ექნებათ.

დღევანდელი მდგომარეობა ენერგეტიკაში მხოლოდ კლანური მმართველობის ბაბრქელებაა

4

დევნილთა „შეჭრა“ ორგანიზებული იყო

5

სმეები სააკაშვილის გადაჭრებულ სულგულილობისა და თავპარინაობის შესახებ გადაჭრებულა?!

ქრეზი ივანიშვილის წინააღმდეგ მუშაობენ

8

6

აუსილებელია ენის პოლიცია!

7

ახმეტაში სტალინის ქებლი დააბრუნეს

6

კარგად უნდა აიწონ-დაიწონოსო

7

ბიძინა ივანიშვილი და ქორინ უბტონა თანამშრომლობის პერსპექტივებზე ისაუბრეს

საქართველოს პრემიერ-მინისტრი ბიძინა ივანიშვილი ევროკავშირის უმაღლეს კომისარს ქეთრინ უბტონს შეხვდა. როგორც „ინტერპრესნიუსს“ პრემიერ-მინისტრის პრესსამსახურიდან აცნობეს, შეხვედრაზე მსა-

„განსაკუთრებით მინდა ხაზი გავუსვა ევროკავშირის როლს საქართველოში უსაფრთხოებისა და სტაბილურობის ხელშეწყობის საქმეში, რაც, პირველ რიგში, გამოიხატება საქართველოს სუვერენიტეტის, დამოუკიდებლობის, საერთაშორისო აღიარებულ საზღვრებში ტერიტორიული მთლიანობის აღიარების მხარდამჭერი განცხადებებით, უენევის მოლაპარაკებებში აქტიური მონაწილეობით, საქართველოში ევროკავშირის მონიტორინგის მისიისა და სამხრეთ კავკასიასა და საქართველოში კრიზისის საკითხებზე ევროკავშირის სპეციალური წარმომადგენლის საქმიანობით, არაღიარებულ პოლიტიკის პრაქტიკული განხორციელების შემდეგ ბიძინა ივანიშვილმა.

ინტერპრესნიუსი

ინფორმაცია

ქართულმა და რუსმა მსაპრტიმებმა განცხადება უშიშროებას

„სტამბოლის პროცესის“ სახელწოდებით ცნობილ შეხვედრაზე პირველად შემუშავდა კონკრეტული განცხადება, – განაცხადეს გუშინ პრესკონფერენციაზე შეხვედრის მონაწილე ქართველმა ექსპერტებმა გოცა სუციშვილმა, ლადო პაპავამ და მამუკა არეშიძემ.

განცხადებაში აღნიშნულია, რომ, უპირველეს ყოვლისა, ხელი უნდა შეეწყოს ქვეყნებს შორის ჰუმანიტარული, კულტურისა და ეკონომიკის სფეროში მთელი რიგი პრობლემების მოგვარებას. რაც შეეხება ჰუმანიტარულ და კულტურულ სფეროს, ექსპერტები მიზანშეწონილად მიიჩნევენ, რომ მოხდეს კონტაქტების სტიმულირება, აღდგეს კავშირები განათლებისა და მეცნიერების სფეროში, ასევე მოხდეს სავიზო რეჟიმის შემსუბუქება საქართველოს მოქალაქეებისთვის.

რაც შეეხება ეკონომიკურ ურთიერთობებს, ექსპერტები მიიჩნევენ, რომ მსოფლიო სავაჭრო ორგანიზაციის ნორმებისა და წესების შესაბამისად, უნდა მოხდეს დაჩქარებულ რეჟიმში ქართული სოფლის მეურნეობის პროდუქციის რუსული ბაზ-

რისთვის საჭირო სერტიფიკაციისა და დაშვების საკითხების გადაწყვეტა.

პოლიტიკისა და უსაფრთხოების სფეროსთან დაკავშირებით ექსპერტები მიიჩნევენ, რომ უნდა აღდგეს რეგიონული უსაფრთხოების აქტუალური საკითხებზე დაკავშირებული პარლამენტაშორისი და საექსპერტო კავშირები, ხოლო განსაკუთრებული ყურადღება უნდა დაეთმოს ტერორიზმთან და რელიგიური ექსტრემიზმის გამოვლენასთან ბრძოლას, „სოჭი 2014“-ის ოლიმპიური თამაშების უსაფრთხოების უზრუნველყოფის აუცილებლობის გათვალისწინებით.

ექსპერტმა მამუკა არეშიძემ აღნიშნა, რომ საუბარი შეეხო სეპარატიზმის თემას, თუმცა, აღმოჩნდა, რომ რუსი კოლეგები ამას სიფრთხილით ეკიდებიან. მიუხედავად ამ სიფრთხილისა, როგორც არეშიძემ ამბობს, ის, რომ აფხაზეთი და ე.წ. სამხრეთ ოსეთი საქართველოს ტერიტორიებია, რუს ექსპერტებს ამის საწინააღმდეგო არაფერი უთქვამთ.

რაც შეეხება შემუშავებულ დოკუმენტს, ქართველი ექსპერტები ამბობენ, რომ მას მთავრობას გადასცემენ.

განათლების სამინისტროში კომისია უშიშროებას

განათლების სამინისტროს კომისია უშიშროებას და მეცნიერების სამინისტროში პოლიტიკური ნიშნით დევნილი პედაგოგების საქმეების შემსწავლელი კომისია შეიქმნა, – განაცხადა გუშინ გამართულ პრესკონფერენციაზე განათლებისა და მეცნიერების მინისტრმა გიორგი მარგველაშვილმა.

მისი თქმით, იქიდან გამომდინარე, რომ არსებობდა ინფორმაცია პედაგოგების პოლიტიკური ნიშნით გათავისუფლების შესახებ, სამინისტრომ მიმართა „საზოგადოების ამ ერთ-ერთ ყველაზე განათლებულ და ცივილიზებულ ნაწილს, მოეხერხებინათ და საზოგადოებრივი რესურსით თვითონვე დაეძლიათ ეს პრობლემა“.

მინისტრის განცხადებით, რიგ შემთხვევაში ეს მოხერხდა, თუმცა, ყველაგან ეს პრობლემა არ გადაწყვეტილა.

„სამინისტროში

შემოვიდა ძალიან ბევრი ინფორმაცია, ბევრ ადამიანს რჩება განცდა, რომ ისინი პოლიტიკური ნიშნით არიან დევნილები. აქედან გამომდინარე, სამინისტრომ შექმნა კომისია, რომლის მთავარი მიზანი იქნება, მოიკვლიოს ყველა ასეთი საქმე და შესაძლებისდაგვარად მოაგვაროს ეს დავები“, – განაცხადა მარგველაშვილმა.

რაც შეეხება კომისიას, მისი თავმჯდომარე იქნება განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის მოადგილე ალუდა გოგლიძე. კომისიაში შეიქმნა სამინისტროს შიდა აუდიტის დეპარტამენტის, იურიდიული დეპარტამენტის ადმინისტრაცია. სამინისტროს გარდა, კომისიის წევრები არიან: „სამართლიანი არჩევნებისა და დემოკრატიის საერთაშორისო საზოგადოება“, „საქართველოს ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაცია“, „ადამიანის უფლებათა პრიორიტეტი“, „საერთაშორისო გამჭვირვალობა – საქართველო“, „სკოლა, ოჯახი და საზოგადოება“, „განათლების, დიდი მეცნიერებისა და მართვის საერთაშორისო ინსტიტუტი“, ასევე სახალხო დამცველის ოფისი.

ინტერპრესნიუსი

სივნიქრა

„მბრლოსანთი“ უსამართლო და სასტიკი რეჟიმის ერთ-ერთი მთავარი ატრიბუტი იყო ე.წ. ჩაშვების ინსტიტუტის შემოღება და ამოქმედება, რომელიც გულისხმობდა სინდისზე, პატიოსნებაზე, წესიერებაზე ხელის აღებას – დასმენის, ჩაშვების წახალისებას და ამგვარი გზით ადამიანთა დაჭერებს და გაუბედურებას, იმათ კი, ვინც ხელს არ აიღებდა სინდისზე და უარს იტყოდა ჩაშვებაზე, სასტიკად სჯიდნენ.

ჩაშვებას შეეწირა წალენჯიხის სატყეო მეურნეობის რეინჯერი ჯაბა გვილია, ხოლო არჩაშვებას – ზუგდიდის სააღსრულებლო ბიუროს ყოფილი უფროსი ირაკლი ამანათიძე.

ჩაშვება გაიხადა თავის მთავარ საქმიანობად ზუგდიდის რაიონის სოფელ ჯიხაშკარის მკვიდრმა პაატა ზარანდიამ. მის მიერ ჩაშვენილი ჯაბა გვილიას მამა – წალენჯიხის რაიონის სოფელ საჩი-

როცა კაცობა არაფრად მიაჩნდათ!

ანუ ჩაშვება-არჩაშვების მსხვირკლნი

ნოს მცხოვრები ჯუმბერ გვილია აცხადებს, რომ პაატა ზარანდიამ ამჟამადაც მუშაობს საფინანსო პოლიციაში ჩამშვებად. „პაატა ზარანდიამ დიდი ხანი ეძებდა სამუშაოსა და მზად იყო, ნებისმიერი საქმე გაეკეთებინა, ოღონდ სამსახური ეყოფა. ასეთ პიროვნებებს სანთლით ეძებდნენ მაშინ და პაატა ზარანდიაც შეუდგა თავისი მზაკვრული საქმეების კეთებას. ის როგორც დაუკავშირდა ჩემს შვილს – ჯაბას, რომელიც წალენჯიხის სატყეო მეურნეობაში მუშაობდა რეინჯერად და სთხოვა დახმარება ჩსორონწყუდან ფოთში ტრანსპორტი ფიცრების გადატანაში. მას არანაირი ფიცრების გადატანა არ

აინტერესებდა, უნდოდა ჯაბა ჩაშვება. ჯაბამ თავისი ადამიანური თვისებებიდან გამომდინარე, უარი ვერ უთხრა მას. სის მასალა უპრობლემოდ ჩაივსო ფოთში, ხოლო ავტომანქანა „ნივა“, რომელიც ის სხდნენ ჯაბა და პაატა გზაზე გააჩერა ფინანსურმა პოლიციამ. ზარანდიამ უთხრა ჩემს შვილს, ესენი ნარკოტიკებს ამოწმებენო. მანამდე კი ზარანდიამ ჯაბას განეულები დახმარებისთვის 100-ლარიანი აჩუქა, რომელიც თურმე დანომრილი ყოფილა. ჯაბა დააკავს და ზენოლითა და მუქარით აღიარებინეს დანაშაული და მიუსაჯეს 6 წლით თავისუფლების აღკვეთა და ჯარიმის სახით 6000 ლარის გა-

დახდა. ჩემი შვილი 2 წელი და 10 თვეა სასჯელს იხდის უსამართლოდ და ვთხოვ ახალ ხელისუფლებას, შეძლებისდაგვარად საყოველთაო ამნისტიის გათვალისწინებით, გაათავისუფლონ პატიმრობიდან“, – განაცხადა ჯუმბერ გვილიამ. „ვარდოსნები“ სახელმწიფო სტრუქტურების მაღალი თანამდებობის პირებისგანაც ითხოვდნენ ჩაშვებასა და დასმენას. სამეგრელოს სააღსრულებლო ბიუროს ყოფილი უფროსი ირაკლი ამანათიძე საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს გენინსპექციის დავალებს მუხსრულებლობის გამო დააკავს და 7 თვე იმყოფებოდა საქართველოს სხვა-

დასხვა ციხეში. „საქართველოს მამრული იუსტიციის სამინისტროს გენინსპექციიდან მივიღე დავალება, რომ მათთვის სასურველი ჩვენება მიმეცა კონკრეტული პიროვნების დასაკავებლად, რაც არ შეეძლო. მათ გამაფრთხილეს, რომ ეს იყო იუსტიციის მინისტრის ზურაბ ადგიშვილის დავალება და თუ არ შევასრულებდი, დამაკავებდნენ. ჩემგან ისევე უარი მიიღეს, რის გამოც დამაპატიმრეს კიდევ“, – აცხადებს ირაკლი ამანათიძე.

ირაკლი ამანათიძის განმარტებით, ის ადამიანი, რომლის წინააღმდეგ მოსთხოვეს ჩვენების მიცემა, დღემდე საპრობლემოა და, მისი თქმით, ის დროც მოვა, როცა დეტალურად ისაუბრებს და დაასახელებს იმ ადამიანთა ვინაობას, ვისგანაც დავალება მიიღო და ვის დასაკავებლადაც გაცადა.

ლადო ძირია, გუგაიძე.

რეზონანსი

ბიძინა ივანიშვილის მედიასთან შეხვედრა ბევრისთვის კიდევ ერთი გულახდილობის დემონსტრირება იყო, ნაციონალური მოძრაობისთვის კი — დემოკრატიისთვის საგანგაშო სიგნალი, ან კიდევ „ქართული ოცნების“ სხვა მითების დამსხვრევების პრელუდია.

ფაქტი ერთია, რომ ბიძინა ივანიშვილმა წინამორბედ ხელისუფალთა არ მიბაძა, ცრუ დაპირებები არ გასცა და პრობლემებიც არ შეალაზა. პირდაპირ თქვა, რომ გაზისა და ელექტროენერჯის ტარიფების განხვედრა არ გამოვა და, როგორც ჩანს, ამის დაპირება გადაჭარბებული იყო. ისიც არ დაუმალავს, რომ იმედეგაცრუებულია, რადგან სპეციალური წარმომადგენლის დანიშნვის მიუხედავად, მოსკოვს ამის საბასუსოდ რაიმე ნაბიჯი არ გადაუდგამს...

რაც შეეხება ბიძინა ივანიშვილისეულ ძირითად აქცენტებს, ისინი შემდეგნაირად შეიძლება უნდა მიიღოს ის, რაც სამართლიანად ეკუთვნის — მათ შორის, ციხეც, „ნაციონალური მოძრაობა არააპერსპექტიულია, ის საზოგადოებაში ძალიან კომპრომეტირებულია“; „პოლიტიკიდან მხოლოდ გამარჯვებული წავალ“; „თუ ეჭვები გაჩნდება დაპირებების შესრულებასთან დაკავშირებით, პოლიტიკიდან არ წავალ“; „საქართველო საპარლამენტო რესპუბლიკაა ამ არჩევნების შემდეგ“; „პრეზიდენტის ახალი უფლებამოსილებით შევინარჩუნებ“.

მედიასთან შეხვედრისას იმასაც მოეხილა ნათელი, რომ, როცა ბიძინა ივანიშვილმა პრეზიდენტის გადადგომა მოითხოვა, საერთაშორისო საზოგადოების წარმომადგენლებს ძალიან ცუდი რეაქცია ჰქონდათ. პრეზიდენტი-მინისტრს მათი ესმის და ადასტურებს, რომ მისი პარტია იმპიჩმენტის საკითხს არ დააყენებს. თუმცა, იმასაც კარგად ხედავს, რომ პროცესები მიმდინარეობს და არავის უნდა გაუკვირდეს, თუ პრეზიდენტის იმპიჩმენტის საკითხი მაინც დადგება“.

ბიძინა ივანიშვილის ძირითადი გზავნილების შესახებ For.ge პოლიტიკოსებსა და ექსპერტებს ესაუბრა.

ექსპერტ გია ხუბაშვილის აზრით, ბიძინა ივანიშვილის გამოსვლაში სწორი აქცენტები დაისვა და მთლიანობაში, საუბარი იყო ქვეყანაში სამართლიანობის დაბრუნებაზე ყველა მიმართულებით. ერთი მხრივ, ეს ეხება ქონებრივ საკითხებს, მეორე მხრივ, პოლიტიკურ დევნას, ხოლო მესამე გავებით, — თავისუფალი სიტყვის დაბრუნებას ქვეყანაში და ა. შ.

რაც შეეხება პრეზიდენტის სამომავლო უფლებამოსილებების განსაზღვრას, გია ხუბაშვილი მიიჩნევს, რომ პრეზიდენტის ისედაც შეკვეცილი აქვს ფრთები და რეალურად, დღეის მდგომარეობით, ის ვერ პრეზიდენტობს.

„სად არის იგი? ჩანს, რომ ის ხელისუფლებაშია? არ ჩანს ისედაც, წვალბოს ის კაცი და ბარემ, დაჯანჯანოთ მისი რეალური სტატუსი. რა არის ამაში ცუდი?“ — კითხულობს გია ხუბაშვილი.

ჩვენ დავინტერესდით, მაშინ რის საფუძველზე განაცხაბდა და საპარლამენტო უმცირესობის ერთ-ერთმა ლიდერმა ჩიორა თაქთაქიშვილმა, რომ ბიძინა ივანიშვილისთვის ძლიერ პრეზიდენტთან თანაარსებობა მიუღებელია, რაზეც გია ხუბაშვილმა აღნიშნა: „რომელ ძლიერ პრეზიდენტზე ლაპარაკობს, რომელიც რა მდგომარეობაშიცაა, ყოველდღიურად ვუყურებთ. რომელ ძლიერ პრეზიდენტზეა საუბარი, რომელსაც ლეგიტიმაცია დაკარგული აქვს და, ფაქტობრივად, პოლიტიკური დიპაზონი აღარ აქვს დარჩენილი?!“

ექსპერტის თქმით, ხალხმა პრეზიდენტი აირჩია ხუთი წლით და ახლა მთელი ეს რიტორიკა მიმართულია იქითკენ, რომ კონსტიტუციის გაუპატიურების შემდეგ პრეზიდენტს კიდევ ათი თვით გაუხანგრძლივებს თავისი ვადა. ამდენად, გია ხუბაშვილის აზრით, როდესაც კონსტიტუციური წესრიგის აღდგენაზე საუბრობს პრეზიდენტი-მინისტრი და ამაზე ქალბატონი ჩიორა კომენტარებს აკეთებს, ეს ძალიან არასერიოზულია. „თუმცა ჩიორას ამის უფლება აქვს“.

ამასთან, ექსპერტი პროგნოზირებს, რომ იმ ფრაქციაში, სადაც ჩიორა თაქთაქიშვილია, სავარაუდოდ, ჩიორა მართლმადიდებელია. ამდენად, კიდევ შეუძლია, გააგრძელოს ამ სტილში და იაქტიუროს.

„იმ ფრაქციაში მე სხვა წევრებს ვერ ვხედავ სამომავლოდ“, — აღნიშნა გია ხუბაშვილმა.

„ბიძინა ივანიშვილის მედიასთან შეხვედრა არის ურთიერთობის ის ფორმა, რომელიც ივანიშვილმა პოლიტიკაში მოსვლისთანავე დაამკვიდრა და სოლოლაკში, თავის რეზიდენციაში ბირველი შეხვედრა გამართა საზოგადოებასთან“, — მიიჩნევს პარლამენტარი გია ცაგარეიშვილი.

მისი თქმით, მას შემდეგ ივანიშვილს მუდმივი ურთიერთობა ჰქონდა პრესასთან. მეტიც, იგი საკმაოდ კომუნიკაბელური ადამიანია, უყვარს პრესასთან ურთიერთობა და მართალი შეტყობინებების მიტანა საზოგადოების ყურამდე.

სამაგიეროდ, გია ცაგარეიშვილს არც კი ახსოვს ის დრო, სააკაშვილი ბოლოს როდის შეხვდა პრესას. მართალია, 2004-2005 წლებში ასეთი შეხვედრები იმართებოდა, მაგრამ დონაქებისა და მსგავსი ვაიჟურნალისტების მემფეობით ყალიბდებოდა კითხვები და პასუხებიც იქვე იწერებოდა. თუმცა, მოგვიანებით ესეც ვერ აიტანა მიხეილ სააკაშვილმა. მისგან განსხვავებით კი, ბიძინა ივანიშვილი ყურნალისტებს საზოგადოებაში აზრის მიტანის უმოკლეს ხიდად განიხილავს.

აქვე პარლამენტარმა ის მნიშვნელოვანი საკითხებიც დაასახელა, რაზეც ბიძინა ივანიშვილმა ერთთვის ანგარიშში ისაუბრა. კერძოდ, ეს იყო სოციალური შეღავათების ამოქმედების შესახებ საკითხი. სხვათა შორის, აქ ითქვა ბევრი მწარე სიმართლე და, გია ცაგარეიშვილის აზრით, სწორედ ეს არის ბიძინა ივანიშვილის გამორჩეული ნიშანი, რომ იგი თამამად ისაუბრობს გამომწვევებზე, პირდაპირ ისაუბრა ვადებზე, პენსიებზე, დახმარებებზე, შემწეობებზე. ამ ვადების გაყვარებამ კი დაარწმუნა საზოგადოება, რომ დანაპირები შესრულდება.

„შეტყობინებების მეორე ნაწილი შეეხებოდა სამართლიანობის აღდგენას, დეკავებების ფაქტებს. ესეც მნიშვნელოვანი შეტყობინებაა, რომ ვინც დასასჯელია, რა თქმა უნდა, დაისჯება. ოღონდ აქვე ბატონმა ივანიშვილმა აღნიშნა, რომ მთავრობა და პარლამენტი ერთად მუშაობს ერთგვარი ამინსტიის კანონზე იმ საჯარო მოხელეებისთვის, ვინც სცლოდა და დააშავა. ამის მიზეზი კი ისაა, რომ მათი დაკავება არ შედის ქართული სახელმწიფოს ინტერესებში“.

როგორი იქნება პრეზიდენტის ახალი უფლება-მოვალეობები?

გია ცაგარეიშვილს ახსენდება, რომ თავის დროზე ეს მოდელი ჩილემ გამოიყენა, როცა იქ პიროვნული და სამხედრო ხელისუფლება და მოვიდა დემოკრატიულად არჩეული ხელისუფლება. სწორედ ამავე პრობლემას შეეფეთა ლათინური ამერიკის ეს კოლორიტული ქვეყანაც. ფაქტობრივად, იქაც ანამეს ხალხი და წლების მანძილზე უმძიმეს მდგომარეობაში ამყოფეს, მაგრამ ამასაც აქვს საზღვარი და ეს ზღვარი სწორედ ივანიშვილმა გაავლო. უფრო ზუსტად, გია ცაგარეიშვილი აცხადებს, რომ იმ პოლიტიკური თანამდებობის პირებს, მაღალჩინოსნებსა და იმ საჯარო მოხელეებს, რომლებიც უკანონო დავალებებს ასრულებდნენ და კანონს არღვევდნენ, არ დასჯიან. ამის მიზეზი კი ისაა, რომ სწორედ ჩვენი სახელმწიფოს ინტერესებში არ შედის, სააკაშვილის მსგავსად გამოავსონ ციხეები ამ ადამიანებით, რომლებსაც ხელფასის სანაცვლოდ უსამართლო გადაწყვეტილებებს ასრულებდნენ. ამისთვის ზღვარი იქნება გავლებული, ოღონდ სამართლიანობა აღდგება და ყველა დამნაშავე პასუხს აგებს კანონის წინაშე.

რაც შეეხება ბიძინა ივანიშვილის შეტყობინებების მე-სამე ნაწილს, იგი ეხებოდა ნაცმოძრაობასთან თანაცხოვრებას, პარლამენტში მიმდინარე ვითარებას, ნაციონალურების ქცევასა და უშუალოდ პრეზიდენტ სააკაშვილს. გია ცაგარეიშვილის აზრით, აქაც ნათელი შეტყობინებები მოვისმინეთ, რომ ის, რასაც ნაციონალები პოლიტიკას უწოდებდნენ, არის უზნეო და ამორალური საქციელი. ამდენ-

ნად, თუ ასე გააგრძელებს ნაცმოძრაობა, მას პერსპექტივა არ აქვს და ის წულის ტოლია.

„ჩვენთვის თვითმიზანი არ არის სააკაშვილის გადაყენება, რომელიც ამას იმსახურებს. სწორედ ეს თქვა ბატონმა ივანიშვილმა. „ქართული ოცნება“ ემზადება, რომ კონსტიტუციაში შეიტანოს რამდენიმე სახის მნიშვნელოვანი ცვლილება, რაც დააჩქარებს იმ პრეროგატივების ძალაში შესვლას, რაც უნდა შესულიყო 2013 წლის საპრეზიდენტო არჩევნების შემდეგ, ანუ ჩვენ შევეცდებით, ის პრეზიდენტი, რასაც ჰქვია საპარლამენტო რესპუბლიკა, სამართლებრივად ბევრად უფრო ადრე მივიღოთ, ვიდრე ეს მოხდება 2013 წლის ოქტომბერში“.

ამასთან, გია ცაგარეიშვილი იმედოვნებს, რომ კონსტიტუციაში შესატან პრობლემებს გაგებით მოეციდებიან ჩვენი დასავლელი პარტნიორები. მეტიც, მას სჯერა ბიძინა ივანიშვილის ნათქვამის, რომ საერთაშორისო ასპარეზზე ჩვენ გადავტყავთ სიტუაციას, ხოლო იმ ლობისტურ კომპანიებს, რომლებსაც ნაციონალები აფინანსებდნენ (მათ შორის, უშიშროების საბჭო, ბოკერიაშვილები), მიღებული აქვთ დაახლოებით 21 მილიონი ლარი. ეს კი ასტრონომიული თანხაა, თანაც მართლაც გასული წლისთვის.

„იმ ადამიანებს, რომლებიც ქართულ სახელმწიფოებრიობას ფეხქვეშ თელავენ, ამის უფლებას არ მივცემთ. წითელ კომისრებს და კომუნისტებს, კანდედაკების და მინაშვილების სახით, პარპაშის საშუალება ვეროასპარეზზე აღარ ექნებათ, რადგან ისინი სააკაშვილის გადამრჩენები არიან“, — აცხადებს გია ცაგარეიშვილი.

კონფლიქტებისა და მოლაპარაკებების საერთაშორისო ცენტრის ხელმძღვანელი გოგი ხუციშვილი მიიჩნევს, რომ ამ შეხვედრამაც დაადასტურა, რომ გაცილებით უფრო რთული ამოცანა შეხვდა ივანიშვილს ხელისუფლებაში მოსვლის შემდეგ, ვიდრე ის ფიქრობდა. მეტიც, ეკონომიკის, სოციალური მდგომარეობის, მთელი ამ სიტუაციის შეფასება წინასაარჩევნოდ მაინც სხვანაირი იყო, რადგან უფრო ჩანდა, რომ ბევრი ფული ტრიალებდა ქვეყანაში, ბიუჯეტი იზრდებოდა, გადასახადები აცხადებდა ბიუჯეტს.

„ამიტომაც წარმოდგენა იყო იმის შესახებ, რომ ეკონომიკური საკითხები უფრო ადვილად გადაწყდებოდა. თუმცა ახალმა ხელისუფლებამ რეალურად დაინახა, თუ რა მდგომარეობაშია ბიუჯეტი, რა პრობლემები დგას ეკონომიკური და სოციალური სფეროს წინაშე. მათ უკვე დაინახეს, რომ ამ პრობლემების გადაწყვეტა ისე სწრაფად, როგორც ისინი ფიქრობდნენ, არ გამოდის. ამის გამო ადამიანებში ახლა უკვე გარკვეული იმედეგაცრუება ჩნდება“.

ამის მიუხედავად, გოგი ხუციშვილს მიაჩნია, რომ იმედეგაცრუება ჯერ ნაადრევია. დრო უნდა გავიდეს და ახალ ხელისუფალთ მიეცეთ საშუალება, რაღაც ამუშავდეს.

ამასთან, გოგი ხუციშვილი იმედოვნებს, რომ ყველაფერი ნელ-ნელა განხორციელდება, რადგან უფრო მეტი პასუხისმგებლობა ეტყობა ახალ ხელისუფლებაში მოსულ ადამიანებს, ვიდრე ეს წინა ხელისუფლებას ჰქონდა. გარდა ამისა, უკვე ცხადია, რომ ბიუჯეტიდან ფული ისევე არ განიავდება, როგორც ეს ადრე ხდებოდა. აღარ იქნება ძვირადღირებული მიწები და პროექტები, რომლებიც დღეს არავის სჭირდება. ყველაფერი ეკონომიით მოხდება და ცალკეული სფეროები წინ წავა.

რაც შეეხება ახალი ხელისუფლების პრეზიდენტთან შემდგომ თანაარსებობას, გოგი ხუციშვილის აზრით, მნიშვნელოვანია, თუ რა იგულისხმება კონსტიტუციურ ცვლილებებში. პრეზიდენტს ვადა ეწერება 2013 წლის 20 იანვარს, ამ დროს კი არჩევნები დანიშნულია ოქტომბერში. ეს ქმნის გარკვეულ საკონსტიტუციო პრობლემას, შეუთავსებლობაა ამ ორ თარიღს შორის. ამდენად, ან უნდა გადადგეს პრეზიდენტი და უფრო ადრე უნდა დაინიშნოს არჩევნები, ან პრეზიდენტს უნდა მიეცეს საშუალება, რომ ოქტომბრამდე გაუგრძელებდეს ვადა.

„მე ვხედავ, რომ ახალი ხელისუფლება იმისკენ იხრება, პრეზიდენტი თავისი პოსტიდან გადადგეს, მაგრამ სააკაშვილი ამას არ აპირებს. ამიტომ ეს პრობლემა სამართლებრივად უნდა გადაწყდეს. კერძოდ, საკონსტიტუციო სასამართლოში უნდა შევიდეს ეს საკითხი და სასამართლომ უნდა გამოიტანოს გარკვეული დასკვნა იმის შესახებ, რომ ეს ორი თარიღი ერთმანეთს ხელს უშლის და არის შეუთავსებლობა. ამისთვის გადაწყვეტილება უნდა მიიღოს საკონსტიტუციო სასამართლომ, რადგან თვითონ საპარლამენტო უმრავლესობას არა აქვს საამისო საშუალება. ამას სჭირდება სმების ორ მესამედზე მეტი. ამდენად, ოპოზიციის, ანუ ნაციონალების ცხელ-მხრივად ვერ მიიღებენ გადაწყვეტილებას პარლამენტში საკონსტიტუციო ცვლილებების შესახებ“.

მანანა ნოზაძე

ინფორმაცია

თბილისის მერიას საახალწლო განათება 796 000 ლარი დაუჯდება

ამ თანხას შპს „სინათლის ქალაქი“ ძველი გირლიანდების, საახალწლო ღონისძიებებისათვის ილუმინაციებისა და აქსესუარების მონტაჟის, ექსპლუატაციისა და დემონტაჟის მომსახურებაში მიიღებს.

თბილისის მერიამ ტენდერი საახალწლო ღონისძიებებისათვის ილუმინაციებისა და აქსესუარების მონტაჟის, ექსპლუატაციისა და დემონტაჟის მომსახურების შესყიდვაზე 27 სექტემბერს გამოაცხადა. ტენდერში მონაწილეობა მხოლოდ ერთმა პრეტენდენტმა „სინათლის ქალაქმა“ მიიღო. შესაბა-

მისი ხელშეკრულება „სინათლის ქალაქთან“ 29 ოქტომბერს არის გაფორმებული. როგორც „ინტერპრესნიუსს“ თბილისის მერიამ განუცხადეს, საახალწლო განათების მონტაჟი თბილისის გარეუბნებიდან დაიწყო და ცენტრალურ ქუჩებზე 20 დეკემბერს დასრულდება.

როგორც მერიამ აცხადებენ, გასული წლებისგან განსხვავებით, წელს ახალი განათების მონაწილეობის შესაძენად ტენდერი არ გამოცხადებულა და შესაბამისად ქუჩებში ძველი გირლიანდები მონტაჟდება.

პოლიტიკა

ბატონო დემურ, პრემიერ-მინისტრმა ივანიშვილმა განაცხადა, რომ „ქართული ოცნების“ ერთ-ერთი წინასაარჩევნო დაპირება „ტარიფების განახევრება არ გამოვა, მაგრამ სუბსიდირების ხარჯზე შემცირდება“.

ბატონო დემურ, პრემიერ-მინისტრმა ივანიშვილმა განაცხადა, რომ „ქართული ოცნების“ დაპირება იმის გამო „აღმოჩნდა გადაჭარბებული“, რომ საქმეში ჩახედული არ იყო. თქვენი აზრით, ხელისუფლებაში მოსვლის შემდეგ დამატებით რა ინფორმაცია მიიღო ივანიშვილმა ისეთი, რომლის მიღების შემდეგაც ჩათვალა, რომ შედეგადად მთავრობა ძველი სტრატეგია დაფარავდა?

ფიქრობ, პრემიერ-მინისტრი სრულად ინფორმირებული არ იყო, ანაც მიზანმიმართულად იყო ინფორმირებული. ზოგადად, წინასაარჩევნო პერიოდში ტარიფების განახევრება არც არასდროს თქმულა. საუბარი იყო გაზის ტარიფის განახევრების შესახებლობაზე, თუმცა, ციფრები არც მაშინ არ დასახელებულა.

რაც შეეხება დენის ტარიფს, აქ გაცილებით ფრთხილი მიდგომა უნდა. წინასაარჩევნოდ „ქართული ოცნების“ ეკონომიკურ საკითხებზე მომუშავე თემატურ ჯგუფში ამ თემაზე სერიოზული კონსულტაციები ჩატარდა საუკეთესო ენერგეტიკოსებთან. მათ დაასაბუთეს, რომ ელექტროენერჯის ტარიფი 10 თეთრის ფარგლებში, უფრო სწორად, ზამთრის სეზონზე 10,8 თეთრი და ზაფხულში 9,4 და 9,5 თეთრი სრულიად შესაძლებელია. თუ უაზრო ვალდებულებებს აიღებ, ტარიფი უაზრო იქნება. დღევანდელი შემცირება არაანორმალურია არც წარმოადგენს და მე ამაზე არაერთხელ მისაუბრია.

ჩვენ არავის ბრალდებებს არ ვუყენებთ. უბრალოდ, არ გვინდა დავრჩეთ უჭკუო და ბოთე ხალხის როლში, რომელსაც გათავისებულად ჯგუფები ამდენი წელია, ათა-ათამდე უხაროდ, ახალ ხელისუფლებაშიც გაჩნდა ხალხი, რომელთაც მუქთა ფულის სელიდან გაშვება არ უნდა და ამიტომ, პრემიერ-მინისტრს მიანოდეს ინფორმაცია, თითქოს ტარიფების მნიშვნელოვნად შემცირება არ შეიძლება.

ვიმეორებ, ყველაფერი, რაც ბატონმა ივანიშვილმა ტარიფებთან დაკავშირებით წინასაარჩევნოდ თქვა, იყო აბსოლუტურად სწორი. არანაირი პროპაგანდისტული მიზნები მას არ ჰქონდა. მან ტარიფთან დაკავშირებით თავისი მოსაზრებები თემატური ჯგუფის მუშაობის 7 თვის შემდეგ გაახმოვანა, როდესაც ყველაფერი ზუსტად იყო ანონსირებული. ჩემთვის, როდესაც ამ ციფრებს ვახსენებდით, დახურული და ღია ინფორმაციაც ცნობილი იყო, ამიტომ, როდესაც ჩვენ ტარიფებთან დაკავშირებით ჩვენი აზრი გამოვთქვით, ძალიან კარგად ვიცოდით, რასაც ვაკეთებდით. პირდაპირ ვაცხადებ, ელექტროენერჯის ტარიფების ფასი პოლიტიკური ნების საკითხია. ან შენ გინდა, რომ ჩვენმა მოქალაქეებმა საკუთარი თანხები განკარგონ საკუთარი შეხედულებით, ან გამოიძიონ იმ მოსაზრებებიდან, რასაც „ნაციონალიზმი“ ხელისუფლებაში 9-წლიანი ყოფნის დროს აკეთებდა. ანუ, გააგრძელო უშემოსავლო და გადატარებული ხალხისგან მეტი ფულის ამოიღება და შემდეგ ეს თანხები, როგორც კორპორაცია-სახელმწიფოს ვინაშე ჯგუფმა, განუკითხავად ხარჯო. თუ ეს ტენდენცია გაგრძელდება, ხალხი დღეს იმდენად შეცდილია, რომ ამას 9 წლის ლოდინს არ დაუნყებებს და თავის ნებადღეობა დამოკიდებულებებს უკვე ახალი მმართველი გუნდის მიმართ გამოხატავს.

დღევანდელი ვითარება შევარდნაძის მმართველობის პერიოდისგან იმდენად განსხვავდება, რომ თუ მაშინ „ენერგომამების“ ვინაობა ცნობილი იყო, დღეს მათ ვინაობა უბრალოდ უცნობია, თქვენ მათზე რა ინფორმაცია გაქვთ?

შევარდნაძის პერიოდისგან მოყოლებული გავლენის ჯგუფები არსად წასულან. ერთი და იგივე ელიტაა, ელიტის შიგნით მოხდა გადაჯგუფებები. „ნაციონალიზმი“ არ წარმოადგენს ახალ ელიტას, ისინი ხელისუფლებაში სწორედ შევარდნაძის უდიდესი ხელშეწყობითა და დახმარებით და ქართული პოლიტიკური ლიდერების გამოგნებელი იდიოტური შეცდომების შედეგად მოვიდნენ. ამ სფეროში გავლენის ჯგუფები იგივეა, ისინი ქვეყნის გარეთაც არიან და პროცესებს იქიდან განაგებენ. ცალკეული ფიგურანტები კი იცვლება, მაგრამ ეს არაფერს ნიშნავს და არც ცვლის. იმავე ელიტის ფარგლებში ცალკეული ჯგუფები ანაცვლებენ სხვა ინტერესთა ჯგუფებს. რაც შეეხება „ენერგომამებს“, თავად ხელისუფლება იყო ყველაფრის „მამა“, თუმცა იგი იძულებული იყო ბევრი რამისთვის გაენია ანგარიში.

ბატონო დემურ, რა გამოდის, საქართველოს ახალმა ხელისუფლებამ ქართულ-რუსული „ენერგომამების“ თამაშის წესები მიიღო? რამდენად შეიძლება ვივარაუდოთ, რომ ახალი ხელისუფლება გამოიჩინოს პოლიტიკური ნების ტარიფების დანერგვასთან დაკავშირებით?

მე ამას არ დავუკავშირებდი რუსულ-ქართულ ურთიერთობებს. ბატონი ივანიშვილი იმდენად გავლენიანი ბიზნესმენი იყო, არ შეიძლება არ იცოდეს, რომ პოლიტიკაში გავლენების დონეზე თამაში სრული პოლიტიკური კრახის ტოლფასია. არც ჩემს ქვეყანას და არც პრემიერ-მინისტრს, რომელსაც უარესად ვცემ პატივს, არ ვუსურვებდი ამ ჯგუფების გავლენის ქვეშ მოქცევას. ჩემი აზრით, ის, რაც ივანიშვილმა ტარიფებთან დაკავშირებით თქვა, სწორედ გავლენის ჯგუფების მიერ მიწოდებული ინფორმაციის შედეგი იყო და ძალიან მინდა, რომ მომავალში მსგავსი არაფერი განმეორდეს.

რაც შეეხება კითხვის მეორე ნაწილს, როგორც ტარიფების საკითხმა აჩვენა, ახალ ხელისუფლებაში ე.წ. რუსი კარდინალების გავლენა ძალიან სერიოზულია. პირა-

დღევანდელი მდგომარეობა ენერგეტიკაში მხოლოდ კლანური მმართველობის გაგრძელებაა

ასხადებს „ინტერპრესნიუსთან“ საუბარში ექსპერტი ეკონომიკის საკითხებში დემურ გორხელიძე

დად მე, მხოლოდ ივანიშვილის გონიერების იმედად ვრჩები და ვიმედოვნებ, რომ ის გამოავლენს პოლიტიკურ ნებას და ტარიფებთან დაკავშირებით ენერგეტიკაში არსებულ ლობისტურ ჯგუფებს უკან დახევას აიძულებს.

რას შეიძლება უკავშირდებოდეს წინა ხელისუფლების ენერგეტიკის მინისტრ ალექსანდრე ხეთაგურის „იტერა საქართველოს“ გენერალურ დირექტორად დანიშნება? სომ არ უნდა ვივარაუდოთ, რომ სწორედ წინა ხელისუფლებას არ გააჩნდა იმის პოლიტიკური ნება, რომ რუსულ მხარესთან გაფორმებულ ხელშეკრულებაში, რომლის მოქმედების ვადა, როგორც ამბობენ, 2025 წლამდეა, შევიდეს ცვლილებები და ელექტროენერჯიაზე ტარიფმა არ დაიწიოს?

ეს დანიშნავს იმის დასტურს, რომ ინტერესთა ჯგუფები არ იცვლებიან და ეს იმ ტრადიციის გაგრძელებაა, რაც აქამდე საქართველოში იყო. თუ თქვენ „თელასს“ გულისხმობთ, იმიანია, რომ იგი აბსოლუტურად დაუმსახურებლად იღებს 1 კვ ელექტროენერჯიაში 3 თეთრით მეტს. ეს იმდენად თეთრი ძაფით ნაკერი კონსტრუქციაა, რომლის ვალდებულების გაუქმება უბრალოდ აუცილებელია. შეუძლებელია, ასეთი ტიპის ორგანიზაცია თითქმის 100-150%-იანი მოგებით მუშაობდეს. ასეთი რამ არსად მსოფლიოში არ ხდება და გაუგებარია საქართველოში რატომ უნდა ხდებოდეს. ამგვარი რამ მხოლოდ იქ შეიძლება ხდებოდეს, სადაც სრული განუკითხაობა, სუსტი საზოგადოებრივი კონტროლია და აბსოლუტურად სუსტი მედიოა.

ფაქტია, თუ ელექტროენერჯიაზე ტარიფმა რეალურად არ დაიწია, ეკონომიკის გაძლიერებასა და წარმოების განვითარებაზე საუბარი აზრს დაკარგავს. მაგალითად, იმ შემთხვევაშიც კი, თუ ივანიშვილის დაპირებისამებრ 2013 წლის გაზაფხულზე ქვეყანაში უპრეცედენტო სენა-თესვა განხორციელდა და საქართველომ საკმაოდ კარგი სორბლის მოსა-

ვალი მიიღო, ელექტროენერჯიში მისი გადამშენებელი იმდენი დაჯდება, რომ ფქვილის ფასი მაინც საკმაოდ მაღალი იქნება და ფქვილის ექსპორტიორები კვლავაც მოგებული დარჩებიან?

იმ სიტუაციაში, რომელშიც ვართ, ჯერჯერობით, იმის თქმა, როგორ გადაწყვეტილებას მიიღებს ახალი ხელისუფლება, ჩემთვის ძნელია. ერთ წელიწადში ფანტასტიკური სენა-თესვის შედეგის მიღება შეუძლებელია. სორბალი ბევრიც რომ მივიღოთ, ჯერჯერობით, არანაირი საკანონმდებლო შეზღუდვები და სამთავრობო გადაწყვეტილებები არ არის იმ მონოპოლისტური ჯგუფების მიმართ მიღებული, რომლებსაც ფქვილი შემოაქვთ. ჯერჯერობით არა მარტო ფქვილის, არამედ სხვა პროდუქტების ექსპორტს, „ნაციონალიზმი“ ხელისუფლებაში ყოფნის დროს ჩამოყალიბებული ჯგუფები აკონტროლებენ.

ახალი მთავრობა მხოლოდ ერთი თვეა საქმიანობს, ალბათ, მათ მეტი დრო დასჭირდება ვითარებაში გასარკვევად. თუ სერიოზული საკანონმდებლო ცვლილებები არ განხორციელდა და იმპორტიორები დღეს არსებულ კომფორტულ მდგომარეობაში დარჩნენ, მაშინ ვითარების გამოსწორებას ვერანაირი მასშტაბური სენა-თესვა ვერ უშველის. საქართველოში სორბლის კარგი მოსავალი ადრევე მოსულა, მაგრამ ხელისუფლების მხარდაჭერით ლობისტურმა ჯგუფებმა ყველაფერი გააკეთეს იმისთვის, რომ მწარმოებლებს 1 კვ სორბალში მხოლოდ 20 თეთრი მიეღოთ. როცა ქვეყანაში ასეთი უმსგავსოება ხდება, ცოლად უფრო ფუნდამენტური ნაბიჯების გადადგმა საჭირო, ვიდრე ჯერჯერობით ჩვენ ვხედავთ.

პოლიტიკაში ივანიშვილის გამოჩენამდე და გარკვეული პერიოდის მას შემდეგ, პრეზიდენტი სააკაშვილი და ენერგეტიკის მინისტრი ხეთაგური სწორად ჩნდებოდნენ ტენდენტურში და გვარსმუნებდნენ, რომ ბიბროპრესების მშენებლობას საქართველოში თურქული კომპანია განახორციელებდა და ამ მშენებლობებზე 13 ათასი ადამიანი დასაქმდებოდა. შემდეგ, ქართულ პრესაში იყო ცნობები იმის თაობაზე, რომ ჰესების მშენებელი თურქული კომპანია, რომლისთვისაც სტაბილიზაცია, რუსული იყო და მას „ეფ-ეს-ბეს“ გადამდგარი გენერალი ხელმძღვანელობდა, რომლის მრჩეველიც ხეთაგურის ძმა გახლდა და მისი ხელფასი 15 ათასი დოლარია. თქვენ რა იცით საქართველოში ჰესების მშენებლურ კომპანიის შესახებ?

ამ კონკრეტული პიროვნებების შესახებ არაფერი ვიცი, მაგრამ ასეც რომ იყოს, არ გამოიკვირდებოდა, ვინაიდან ამ სფეროში კარგა ხანია საქმე გაქვს კლანურ მმართველობასთან. რასაც ჯერჯერობით ვხედავ, მხოლოდ კლანური მმართველობის გაგრძელებაა. რაც შეეხება ენერგეტიკას, ქართველ ენერგეტიკოსებსა და ინჟინრებს შემუშავებული აქვთ ქართული ენერგეტიკის განვითარების ბრწყინვალე პროგრამა.

ამ პროექტის განხორციელებისთვის დამოუკიდებლად გადადგმულია გარკვეული ნაბიჯები და ახლა მათ მთავრობიდან ელემენტარული ხელ შეწყობა სჭირდება. საუბარია, საკმაოდ დიდ თანხებზე, ეს თანხები მოძიებულია და ახლა საჭიროა ხელისუფლების ნება, რათა ეს თანხები ქვეყანაში შემოვიდეს. თუ ამ პროექტებს ჯგუფური ინტერესები დაუდგან, მაშინ ქართული ენერგეტიკა მხოლოდ ცალკეული ჰესების და არა მთელი სისტემის ფარგლებში განვითარდება. ძველი მმართველობიდან მე ვერ ვხედავ ადამიანს, რომელსაც ეყო მასშტაბი, სწორად წარმოედგინა ქართული ენერგეტიკის განვითარება. გარდა იმ ლოკალური ინტერესებისა, რისი მომსწრეც ჩვენ აქამდე ვიყავით და რეალურად 9 წლის განმავლობაში ენერგეტიკაში არაფერი გაკეთებულა. თუ ეს ტენდენცია გაგრძელდა, ჩვენი ენერგეტიკა იმავე რეჟიმში იქნება, რომელშიც აქამდე იყო და გამოუყენებელი დარჩება ის შესანიშნავი პოტენციალი, რომელიც ამ თვისაზრისით ქვეყანას აქვს.

რამდენად შეიძლება გვეკონდეს იმის იმედი, რომ ივანიშვილი და მისი მთავრობა წახალისებენ ქვეყანაში ენერგეტიკის განვითარებას და ქართული კომპანიების მიერ აშენებული პირობებისგან უზარმაზარად უფრო დაბალი ფასით უზარმაზარად უფრო ხელისუფლებას?

ერთადერთი, რისი იმედიც მაქვს, მასშტაბური ენერგეტიკული პროექტებისადმი ბატონ ივანიშვილის ხელი შეწყობაა. ასეთი დიდი პროექტები მხოლოდ კარგად გათვლილი სტრატეგიული გეგმის ფარგლებში უნდა სრულდებოდეს და არა ცალკეული ინტერესთა ჯგუფების მიხედვით. მე სწორედ იმაზე მაქვს გათვლა, რომ იგი ამ საკითხში სწორ გადაწყვეტილებებს მიიღებს. რასაც ვუყურებ, ჯერჯერობით ამგვარი იმედის საფუძველიც არ არის.

კობა ბუნდელიანი

ალთან-ჩალანი
საქართველოს ყოფილ მთავრობას ჩემი ლოკიდასია
ქოლოდო დამატებითი
ბიზნესმენ ლევან პირველის განმარტებით, საქართველოს ყოფილ მთავრობას მისი ლიკვიდაცია ჰქონდა დაგეგმილი. როგორც ლევან პირველმა ურნალისტებს ავსტრალიდან ტელეფონით განუცხადა, საქმეში ფიგურირებს არა მხოლოდ ახალაია, არამედ სხვა ადამიანებიც.

პოლიტიკური სივრცე
პირველი დეპუტატი ლევან პირველი პოლიტიკური სივრცეში შეყვანას მოითხოვს
ამის შესახებ მან ურნალისტებთან ავსტრალიდან ტელეფონისგან განუცხადა.

მეხობე და პრინციპებით ხელმძღვანელობდნენ
სის ავტორები მისი შედეგისას, იმიტირებ, რომ პარლამენტართა უმრავლესობამ იცის, რომ მე მონიჭებული მაქვს პოლიტიკური დენილის სტატუსი, — განაცხადა ლევან პირველმა. მისივე თქმით, პარლამენტში არიან კონკრეტული ადამიანები, რომლებსაც მისთვის პოლიტიკური სტატუსის მინიჭება არ აწყობს, რადგან „არ აქვთ სურვილი, მოუწიოთ კითხვებზე პასუხის გაცემა“, — აღნიშნავს ლევან პირველი. ლევან პირველის თქმით, როდესაც მიიღებს პოლიტიკური დენილის სტატუსს, უკვე შეეძლება საქართველოში დაბრუნება, რის შემდეგაც განახლებს პოლიტიკურ საქმიანობას.

ღევიწილები

ღევიწილებს ახალი ხელისუფლების მოსვლით ახალი იმედი მიეცათ. წინა ხელისუფლების დროს ქაჯეთის ცინესავით ჩაკეტილ-ჩარაზული საქართველოს განსახლებისა და ლტოლვილთა სამინისტროს კარი უკვე ღიაა ამ უზომოდ შეჭრივებული ადამიანებისათვის.

არამცტუ დევნილებს, უზურნალისტებსაც კი არავინ გვიშვებდა ამ შენობის შიგნით. სასიამოვნოდ გამოცდა მედიასთან და საზოგადოებასთან ურთიერთობის სამმართველოს უფროსის ევა გულუას ზარმა, როცა მან ჩემი თხოვნიდან მეორე დღესვე შემხვედრა მინისტრს, ბატონ დავით დარახველიძეს. საზოგადოებამ იცის, რომ ყოველი კვირის სამშაბათს მინისტრი ხვდება დევნილებს და ეცნობა მათ პრობლემებს.

ღავითი მდარბეწილი ჯერ თავის სამუშაო კაბინეტიში არ იყო შესული, როდესაც ძველმა თუ ახალმა დევნილებმა ძალით დაიწვეს შეჭრა და საცხოვრებელი ფართების დაკავება სხვადასხვა სახელმწიფო თუ კერძო პირთა საკუთრებაში მყოფ შენობებში. ეჭვი ამ აქციის ასეთი ორგანიზებულობის შესახებ იმთავითვე გაჩნდა, რადგან აშკარა იყო სურვილი, დამკვიდრებულიყო აზრი, რომ „ქართული ოცნების“ ხელისუფლებაში მოსვლას განუკითხაობა და ძალადობაც თან მოჰყვებოდა...

მაგრამ ბატონი დავითი ამბობს, რომ კანონი და სამართლიანობა მისთვის უზენაესია... ისიც იცის, რომ თითოეული ამ პრობლემის უკან უკიდურესად შეჭრივებული ადამიანები დგანან. თუმცა, ჯობს, თავად მინისტრს მოვუსმინოთ, რომელმაც საუბარი სწორედ ამ „შეჭრებით“ დაიწყო:

– აქციები თავიდანვე ორგანიზებული იყო. ამის შესახებ არაერთხელ განვაცხადე პრესისა და ტელევიზიის საშუალებით. დავასახელებ კიდევ ნაციონალური მოძრაობის კოორდინატორებიც, რომლებიც ამას ხელმძღვანელობდნენ... მთლიანობაში, ეს ყველაფერი ყოფილი ხელისუფლებისგანაა სტიმულირებული... ჩემს ამ განცხადებებს ისინი უმალ გამოეხმაურნენ და თქვეს, რომ ეს არ იყო სიმართლე და გვირჩიეს, საქმე გვეკეთებინა, მაგრამ სწორედ ამ საქმის კეთებაში გვიშლიან ხელს...

არჩევნებამდე ნაციონალები, ხმების მოპოვების მიზნით, თავიანთი კოორდინატორების მეშვეობით, დევნილებს ბევრ დაპირებებს აძლევდნენ. დევნილებს არ ჰქონდათ ერთმნიშვნელოვანი დამოკიდებულება არჩევნების მიმართ. ამიტომ ხმებიც გაიყო – ნახევარმა ხმა ნაციონალებს მისცა, ნახევარმა „ქართულ ოცნებას“ დაუჭირა მხარი... ეს, რაც ამ არჩევნებზე მოხდა... მანამდე კი მათი უმეტესობა წინა ხელისუფლებას უჭერდა მხარს... ბევრმა მათგანმა, რადგან დაპირებული ვერ მიიღო, მომხდარის გამო, გადაწყვიტა ძალით შეჭრით, ამგვარი ფორმით გამოეხატა პროტესტი... ყველაფერ ამას კი ორგანიზება გაუკეთეს ნაციონალური კოორდინატორებმა, შეცდომაში ის პატიოსანი და კანონმორჩილი დევნილებიც კი შეიყვანეს, რომლებსაც მართლა აქვთ გაუსაძლისი საცხოვრებელი პირობები, მაგრამ აქამდე ითმენდნენ... დღეს ისინი 50-მდე ობიექტში არიან შეჭრილები...

– ბატონო დავით, დარჩებიან თუ არა ისინი ამ შენობებ-

ში, სახელმწიფოს მხრიდან თუ იქნება მათ მიმართ ამ მხრივ რაიმე კომპრომისი?

– კომპრომისი ამ მხრივ არასამართლიანი იქნება. შეჭრილი ობიექტებში დღეს მდგომარეობით 1090 ოჯახია... 60 000-მდე კაცი კი ბინით დასაკმაყოფილებელია. წინა ხელისუფლებამ 25-დან 30 ათასამდე პირის დაკმაყოფილება შეძლო. კომპაქტურ დასახლებებში მცხოვრებ დევნილთა ნაწილმა დაიკანონა ფართები, ნაწილმა – ვერა. ამიტომ ამ შენობებს, კომპაქტურად დასახლებულის სტატუსის ჩამოერთვა. ვინც კი დაიკანონა, ისინიც, სტატუსტიკის თანახმად, დაკმაყოფილებულად ჩათვალეს, ასეთ პირთა რიცხვმა კი 30 ათასი შეადგინა!

– როგორ აპირებთ ამ პრობლემის გადაჭრას? საკმაოდ მძიმე შემთხვევები გვრგოთ...

– აქ ყველაფერი ნათელია – ამ ადამიანებს სჭირდებათ საცხოვრებელი ფართები. ფართებს კი – თანხები. ფული კი, რომელიც ამ პრობლემის მოსაგვარებლად დასაჭირო, ჯერ არ ჩანს, ეს ძალიან დიდ ციფრებში გამოხატული თანხებია... მიუხედავად ამისა, ჩვენ მაინც გავბედით და დავინწყით საუბარი ოთხწლიან პროგრამაზე, რომ ჩვენს საარჩევნო ვადაში, ანუ 2016 წლის ბოლომდე დევნილთა საცხოვრებელი ფართებით დაკმაყოფილების საკითხი უნდა მოგვარდეს!

– ბატონო დავით, წინა ხელისუფლებამ აგვისტოს ომის დევნილებს მისცა ალტერნატიული არჩევანის საშუალება – საცხოვრებელი ფართით ან მისი შესაბამისი ფულადი კომპენსაციით დაკმაყოფილება. როგორ პირობებს სთავაზობთ თქვენ?

– სამწუხაროდ, თანხის გაცემამ შედეგი ვერ გამოიღო. ვისაც მისცეს თანხა, მას ის თანხა დაეხარჯა და დღეს ისევ აქ დგას და ითხოვს ბინას... იმიტომ, რომ იმ ფულით ვერ შეძლო ბინის შეძენა, ან დაეხარჯა იმ უამრავი ყოველდღიური პრობლემების მოსაგვარებ-

ღევიწილთა „შეჭრები“ ორგანიზებული იყო,

ასხადებს ღავით დარახველი და ამბობს, რომ ყოველთვის სამართლიანი იქნება

ღად, რომლებიც ძალიან ანუხებენ... მაგალითისათვის მოვიყვან სასტუმრო „აფხაზეთიდან“ გამოსულ დევნილებს, რომლებმაც მიიღეს თანხები (ან რომლებიც აცხადებენ, რომ ეს მოხდა წინა ხელისუფლების მხრიდან ზენოლით, ოჯახების გაერთიანებით), ეს თანხა კი შეადგენდა ათი ათას ამერიკულ დოლარს, რომლითაც მათ ვერაფერიც ვერ შეიძინეს და დღეს ისინი კვლავ ძლიერ შეჭრივებული არიან...

ჩვენი მიდგომა კი ასეთია: დევნილებს უნდა მოეუგვაროთ ის გადაუდებელი პრობლემები, რომლებსაც სახელმწიფოს დახმარების გარეშე ვერ შეძლებენ. მაგალითად, თანხას მივცემთ მაშინ, როდესაც სჭირდებათ ბინის შეძენა, თანხას ხელზე კი არ მივცემთ, არამედ ვთქვათ, დაუფინანსებთ სწავლის გადასახადს, მოიტანს საავადმყოფო ფურცელს და გადაუხდით მკურნალობის საფასურს, არის პროექტები რომლის თანახმადაც ჩვენ მათ ვუყიდით ძროხას და ა. შ...

ამიტომაც, პრაქტიკამ დაგვანახა, რომ 90 პროცენტ შემთხვევაში თანხის ხელზე გაცემა შედეგს არ იძლევა და პრობლემა კვლავ პრობლემად რჩება... თუმცა, მე ამით იმის თქმა არ მსურს, რომ ეს გამოირიცხოს...

– ბატონო დავით, როგორც ახალი მინისტრი, როგორ მიმართავთ დევნილებს?

– მინდა მათ ვუთხრა, რომ ყოველთვის ვიქნები სამართლიანი. ეს სიმართლე კი ზოგჯერ შეიძლება ვინმესთვის არც იყოს სასიამოვნო, მაგრამ ეს იქნება სიმართლე... ელოდონ იმას, რომ მათთვის გამოყოფილი არც ერთი თეთრი, უცხოური ინვესტიცია იქნება ეს თუ საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის ფული, არავითარ შემთხვევაში არსად არ წავა, გარდა მათი პრობლემებისა და ინტერესების მოგვარებისა, მაქსიმალურად შევეცდები, რომ სამინისტროს ყველა თანამშრომელი იგივე სულისკვეთებით ემსახუროს, თავისი შესაძლებლობების მაქსიმუმით დაახარჯოს დევნილთა პრობლემების მოგვარებას. გამუდმებით ვიზრუნებ მათი საცხოვრებელი პირობებით, დასაქმებით უზრუნ-

ველყოფისათვის. უნდა მოვხდინოთ საზოგადოებაში მათი სრული ინტეგრაცია... ყველა ამ პრობლემაზე შესაძლებლობათა მაქსიმუმს დავხარჯავთ და გულმოდგინედ ვიმუშავებთ... ამაში კი, უპირველესად, მე დიდი იმედი მაქვს ახალი მთავრობის, მისი მეთაურის, ბატონი ბიძინა ივანიშვილის, მისი მიდგომა ძალზე განსაკუთრებულია დევნილთა მიმართებაში. ის დაინტერესებულია, რაც შეიძლება მაღელ და დადებითად გადაიჭრას ამ ადამიანთა პრობლემები... ყველა ერთობლივად არის დაინტერესებული, რომ ჩვენმა დევნილებმა უკეთ იცხოვრონ... ვეჭვები იმასაც, რომ კიდევ ოცი წელი აღარ მოუწევთ მძიმე ლოდინი ელემენტარული საცხოვრებელი პირობების მოსაგვარებლად... თუმცა, რამდენიმე წელი სიძველეთა დასაძლევად კიდევ დავგჭირდება, ჩვენი ამბიციური პროექტით კი, ეს დრო 3-4 წელი იქნება...

– სამწუხაროდ, ამ პრობლემების უკან დგანან ადამიანები, ქვეყნის ყველაზე ძვირფასი საგანძური, რომლებიც თითქმის მთელი სიცოცხლე მოთმინებით ზიდავენ სამშობლოს მძიმე ჯვარს, რომელსაც დევნილობა ჰქვია. სიცოცხლე კი ძალიან ხანმოკლეა იმისთვის, რომ მსოფლიო გაჭირვებასა და დამცირებაში გაატაროს ადამიანი... დღევანდელი სულიერების დეფიციტის ფონზე აქამდე ხშირად მათ ტკბილ, იმედიან სიტყვასაც არავინ ეუბნებოდა... შეიცვლება თუ არა დამოკიდებულება დევნილებისადმი?

– ჩვენი, ახალი ხელისუფლების ძირითადი პოსტულატი, ძირითადად მესიჯი არის ის, რომ ყველაზე დიდი ღირებულება ადამიანია! ყველაფერს გავაკეთებთ იმისათვის, რომ ადამიანის ცხოვრება იყოს უფრო მეტად სასიამოვნო, უფრო მეტად დაცული, რომ ეს ხანმოკლე წუთისოფელი ადამიანს ბოლოს სანყევრად არ გაუხდეს...

სწორედ დღეს მქონდა მიღების დღე და ხუთი საათის განმავლობაში ვუსმენდი ამ ადამიანების პრობლემებს. არ გადავაჭარბებ, ისინი გაჩენის დღეს იწყებულა... მძიმედ ჩამრჩა გულში ერთი ქალბატონის ნათქვამი: „არ მინდა სიცოცხლე, მაგრამ ქრისტიანი ვარ და თავი როგორ მოვიკლო...“, იმდენად დაუძლეველი პრობლემების წინაშე დგანან. ჩემთვისაც დამორგუწველია ასეთი ისტორიების მოსმენა და როგორ შემიძლია, მათ არ დავეხმარო, არ ვანუგეშო... ვთხოვ, რომ ცოტა ხანს კიდევ დაითმინონ... მათკენ ჩვენ ნაბიჯები, პრობლემათა ურთიერთგაზიარების, ტკივილის მოსმენის თვალსაზრისით, უკვე გადავდგით. მათთვის გახსნილია სამინისტროს კარი და ამით ისინი კმაყოფილნი არიან... მათ შორის არიან ადამიანები, რომლებიც ამ ოცი წლის მანძილზე პირველად ხვდებიან მინისტრს, მინისტრის მოადგილეს... მაგრამ მართო სიტყვიერი ნუგეში ხომ საკმარისი არ არის! რაც შეეხება საქმიან ნაბიჯებს, ჩვენ უკვე დავინწყით სერიოზული მუშაობა იმ პროექტებზე, რომლებმაც უნდა შეამსუბუქოს დევნილთა ხვედრი... სწორედ ამისთვის ვართ მოსულნი სამინისტროში...

ესაუბრა ლია ჭილაძე

ინფორმაცია

„დარიალი-ჰესის“ მუშაობის შესახებ ინფორმაცია

ასტონიციანი „მწვანე ალტერნატივა“ საქართველოს მთავარი პროკურორისგან „დარიალი-ჰესის“ მშენებლობასთან დაკავშირებული კანონდარღვევების შესახებ მოითხოვს.

„მწვანე ალტერნატივას“ მტკიცებით, ფაქტია კანონის მოთხოვნების უხეში დარღვევები როგორც კომპანიის, ასევე სახელმწიფო უწყებების მხრიდან. კერძოდ, ასოციაციის მტკიცებით, კომპანია „დარიალი ენერჯი“ ჰესს უნებართვოდ აშენებდა, ხოლო გარემოს დაცვის სამინისტრომ და ენერჯეტიკისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტრომ არ მიიღეს ზომები ამ კანონდარღვევის აღსაკვეთად. გარდა ამისა, ასოციაციის შეფასებით, გარემოს დაცვის სამინისტრომ უხეშად და-

არღვია კანონის მოთხოვნა და დადებითი ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა გასცა „დარიალი ჰესის“ მშენებლობის პროექტზე, რომელიც ითვალისწინებდა სამშენებლო საქმიანობის წარმართვას ყაზბეგის ეროვნული პარკის ტერიტორიაზე.

ამასთან, „მწვანე ალტერნატივას“ მტკიცებით, საქართველოს გარემოს დაცვის მინისტრის ბრძანებით დამტკიცებული უკანონოების გამოწვევით სერიოზული საკმარისი პარლამენტმა კანონის მოთხოვნების უხეში დარღვევით ცვლილება შეიტანა „დაცული ტერიტორიების სტატუსის შესახებ“ საქართველოს კანონში და ჰესის მშენებლობის საბაბით, ყაზბეგის ეროვნული პარკიდან 20 ჰექტარზე მეტი ფართობი ტერიტორია ამოვიცხა.

ინტერპრესი

თქვენ როგორ ფიქრობთ?

ცნობილი ამბავია, მარკ ტვენმა საკუთარი გარდაცვალების შესახებ გაზეთში გამოქვეყნებული განცხადება რომ ჩაიკითხა, თავლებს არ დაუჯერა, მაგრამ იუმორისტი მწერალი არ დაინა და მეორე დღეს იმავე გაზეთით დამგლოვინებულ მკითხველს აუწყა: ცნობა ჩემი გარდაცვალების შესახებ გადაჭარბებულია. არ ვიცი, შეიძლება სიტყვა „გადაჭარბებული“ ნაცვლად „გაზვიადებულიც“ იხმარა, ზუსტად აღარ მახსოვს.

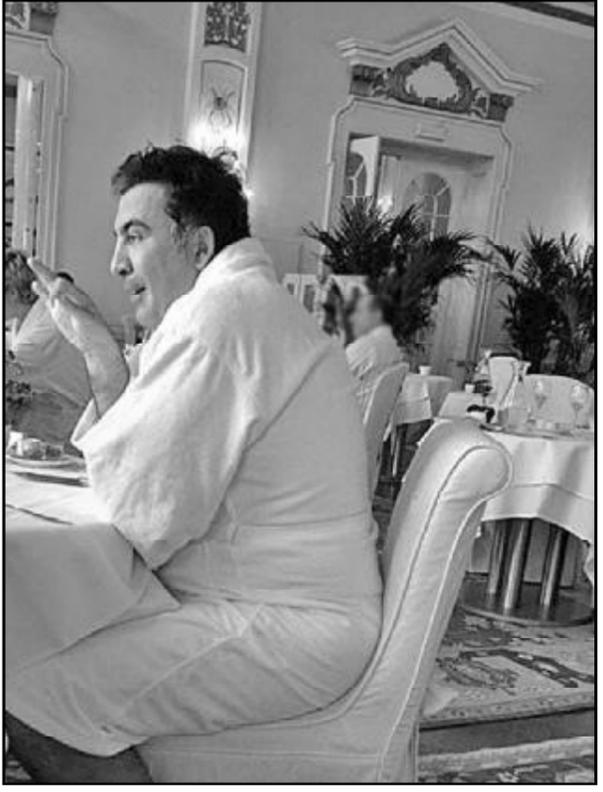
თუმცა, ამას რა მნიშვნელობა აქვს, მთავარია, რომ მწერალმა საზოგადოებას მოდებული უსიამოვნო ქორი გაფანტა და თანაც მახვილგონივრულად. ვერ დავიწყებ, რომ საქართველოს ნეტარპრეზიდენტ სააკაშვილს გონიერება და იუმორი აკლია, მაგრამ რატომღაც არ მახსენდება თავის სატელევიზიო ან ხალხთან პირისპირ გამოსვლებში უარეყოს მისი გადაჭარბებული ხელგაშლილობისა და თავქარიანობის შესახებ პრესაში გამოქვეყნებული, გნებავთ, საზოგადოებაში გავრცელებული ბრალდებები. იქნებ იმიტომ, რომ ამის თაობაზე არავისგან მოუსმენია და არსად წაუკითხავს? შეიძლება ასეც იყოს, სააკაშვილი ხომ, როგორც თავად აცხადებს, არც ტელევიზორს უსმენს და არც გაზეთს კითხულობს(!).

ჰოდა, ასეთ პრეზიდენტს, რომელსაც საკუთარი ქვეყნის ჭირ-ვარამისთვის ვერ მიუგდია ყური, როგორ ან რა პირით დაავალებ, თვალდაუხამსამებლად უცქიროს მეზობელი რუსეთის ტელევიზიას, მით უფრო, თუ ეს ქვეყანა ოკუპანტია და მისი თავკაცის ხსენებაზე სააკაშვილს ტანში აურჩოლებს. ეტყობა, ეს ვერ გაითვალისწინა მოსკოველმა ცნობილმა ტელენამყვანმა თინა კანდელაკმა და თავის ბლოგზე საქართველოს პრეზიდენტის „საამებლად“ მისი ფოტოების თელი სერია გამოაქვეყნა. ამ ფოტოებიდან ირკვევა, რომ საკუთარ ქვეყანაში ხელგაშლილობასა და ღორმუცელობას ჩვეული სააკაშვილი კომფორტს თურმე არც საზღვარგარეთის ძვირადღირებულ სასტუმროებსა და სანატორიუმებში იკლებს. ამჯერად მან წაგებული არჩევნების მალარიჩ-ქეიფებში აკრებილი ზედმეტი კალორიების განდევნა იტალიის ქალაქ მერანოში სანატორიუმ „ესპას ანრი შენოში“ განიზრახა და შესანიშნავად მოახერხა იმ პროგრამის წყალობით, რომელსაც ხსენებული დანესებულება დამსვენებლებს სთავაზობს.

როგორ ფიქრობთ, ლატაკი ქვეყნის მილიარდული პრეზიდენტს რამდენი დაუჯდება ფეხებზე მდებარე ევროპული სანატორიუმის მომსახურება? თქვენ წარმოიდგინეთ, მაინც და მაინც იმდენი არაფერი, რომ საქართველოს ბიუჯეტს მისი გადახდა გასჭირვებოდა. თინა კანდელაკის მონაცემებით, ორსანოლიანი ლუქსი, რომელშიც სააკაშვილი ნებიერობდა, ერთი დღე-ღამის განმავლობაში 1350 ევრო ღირს, ხოლო გამაჯანსაღებელი ექვსდღიანი პროგრამა, რომელიც მოიცავს დიეტას (გასახდომად და ტოქსინების გამოსაყოფად), ანალიზებსა და ენერგეტიკულ მასაჟს, — სულ რაღაც 2860 ევრო. თუ გავითვალისწინებთ ჩვენი პრეზიდენტის მოკრძალებულობასა და მომჭირნე სასიათს, არა მგონია ამდენი ღორმუცელობისა და თევზის უმად („სუშის“) სრამუნის შემდეგ უარს ეთქვა მუცლისა და ტერფების მასაჟზეც, რომელთა მისაღებად, ჰა, ჰა, 120 ევრო (თითოეულზე) დაენარჯა!

არა, ამ ბოლო პერიოდში (განსაკუთრებით წაგებულ არჩევნების შემდეგ) სააკაშვილი აშკარად ხელმოჭერილი რომ გახდა, ამას ყველა ხედავს და აღიარებს. პრეზიდენტად აღზევების ხანაში არ გახსოვთ რა ამბავში იყო? — სპეციალური რეისით ამერიკაში აგზავნიდა თვითმფრინავს და „დილიბორის“ გასასწორებლად იქიდან ჩამოყავდა მსოფლიოში აღიარებული „პრემიასაჟისტა“. რა შედარებაა მაშინდელ სააკაშვილსა და ახლანდელს შორის. ბიძინა ივანიშვილის „ახირებას“ რა ვუთხარი (მომჭირნეობის მიზნით სასახლეში დენიც კი გამოუერთო), თორემ პრეზიდენტი სააკაშვილი იტალიაში, გნებავთ, მეზობელ თურქეთში, ნონის დასაკლვად და მასაჟის გასაკეთებლად საკუთარი ფეხით წამსვლელი იყო?

ხმები სააკაშვილის გადაჭარბებული ხელგაშლილობისა და თაქარიანობის შესახებ გადაჭარბებულია?!

რატომ საკუთარი ფეხით? — იკითხავს თინა კანდელაკი. მისი ანგარიშით, გარდა იმისა, რომ სააკაშვილმა სანატორიუმ „ესპას ანრი შენოში“ 15 ათასი ევრო გადაიხადა, პლუს 100 ათასი დოლარი კიდევ მისი

თვითმფრინავით მგზავრობა დაჯდა. უფრო აღსანიშნავია განცხადებით, დასახლებული თანხები პრეზიდენტის მოკრძალებულ შემოსავალთან კორელაციაში არ მოედის — სააკაშვილის ხელფასი ხომ თვეში მხოლოდ 4720 ლარს შეადგენს. გამოდის, რომ ჩვენმა მომჭირნე პრეზიდენტმა ერთგვიან ტკობაში ნახევარი წლის ხელფასი დახარჯა, ხოლო ფრენა წლიურ შემოსავალზე სამჯერ მეტი დაუჯდა(!).

ამ ციფრების შეჯერებით უფრო „შთამბეჭდავი“ დასკვნის გაკეთებაც შეიძლება. სააკაშვილი ხომ იმ „შთამბეჭდავი ქვეყნის“ პრეზიდენტია, რომლის მოსახლეობის 36,5 პროცენტი სიღარიბის ზღვარზე ცხოვრობს, ხოლო საშუალო ხელფასი 678 ლარს არ აღემატება. გამოდის, რომ ამ ქვეყნის რიგითმა მოქალაქემ უნდა იმუშაოს ზუსტად 45 წელი იმისათვის, რომ სხენებულ კურორტზე ერთი კვირით დაისვენოს.

ამ კომარულ განცდაში რომ ვიყავით, უცებ ტელევიზორში გამოგვეცხადა და დამძიმებული განწყობა გაგვიხალისა პრეზიდენტის პრესსპიკერმა მანანა მანჯგალაძემ, რომელმაც გვაუწყა, რომ „მინილ სააკაშვილი იტალიის სანატორიუმში მხოლოდ ერთი დღით იმყოფებოდა და ისიც სამედიცინო გამოკვლევის მიზნით“. იქვე დაამატა, რომ პრეზიდენტი ჯანმრთელია და არავითარ მკურნალობას არ საჭიროებს, და არც ბიუჯეტიდან დახმარებას. „იმ სანატორიუმში ბიუჯეტიდან არც ერთი თეთრი არაა დახარჯული. ეს იყო პრეზიდენტის პირადი თანხები“ — დაგვამშვიდა პრეზიდენტის პრესსპიკერმა.

კიდევ კარგი მანანა მანჯგალაძემ იყოჩაღა და „სიმართლეში“ გაგვარკვია, თორემ ხომ შეიძლებოდა „მერანოს ზღაპარი“ დაგვეჯერებინა? ეგ კი არა, ამ „მზლპრებს“ უნდოდათ, იმაშიც დავერწმუნებინეთ, რომ პრეზიდენტმა ამ ცოტა ხნის წინათ ამერიკაში ბოტოქსი გაიკეთა. ვთქვით ასეც იყო, ცნობილი მოდელი და მოდას აყოლილი კახპები ბოტოქსის წარმარა იკეთებენ და სააკაშვილმა, რომელსაც წინასწარჩვენი გამოსვლებით ყბები გადააცვდა, ბოტოქსით ცხვირ-პირი რომ გაიხალისოს ვითომ ამით ქვეყანა დაიქცევა? ან კიდევ, თავის დროზე მერანოში დასასვენებლად პეტრე პირველი თუ დადიოდა, თანამედროვეობის შუქურა პრეზიდენტს ამ სიკეთით სარგებლობა ვითომ რატომ ეკრძალებოდა?

ამ ყველაფერს, ბატონო, თქმა და განმარტება უნდა და, ვფიქრობ, საამისოდ მარტო მანანა მანჯგალაძის „განმარტება“ არ კმარა. მართალია სააკაშვილს, როგორც თვითონ აცხადებს და საერთაშორისო თანამეგობრობას არწმუნებს, ორხელისუფლებიანობის პერიოდში არაადაამიანური ჯაფა აწევს, მაგრამ ის მოვალეა, ამ გაჭირვების უამსაც გამოინახოს დრო და პრევილა და ტელევიზიით გაავრცელოს ცნობა იმის შესახებ, რომ ხმები პრეზიდენტ სააკაშვილის გადაჭარბებული ხელგაშლილობის, ღორმუცელობისა და თავქარიანობის შესახებ გადაჭარბებული და მეტისმეტად გაზვიადებულია, შეიძლება საქართველოში ასეთი გემმარტება ბევრს გადაჭარბებულად მოეჩვენოს, მაგრამ სამაგიეროდ პოზიტიურად იმოქმედებს უცხოურ დემოკრატიულ ინსტიტუტებს, სადაც მას ჯერ კიდევ „გამსვლელი პაიკის“ პოზიცია აქვს.

ბატონო პრეზიდენტო, იჩქარეთ, თორემ ხომ ხედავთ, თქვენს საიმიმინეტოდ ხალხი უკვე ხელმოწერებს აგროვებს!

ოთარ ხუციშვილი

თვითმმართველობა

გურჯაანში ვითარება აირია

რომორც კახეთის საინფორმაციო ცენტრი იუწყება, გურჯაანის მუნიციპალიტეტის გამგებელი ჯერ კიდევ ასრულებს თავის მოვალეობას, მაგრამ ამ პოსტის დასაკავებლად უკვე დაუპირისპირდნენ ერთმანეთს ადგილობრივი დეპუტატები. როგორც ირკვევა, მუნიციპალიტეტში შეიქმნა ახალი ფრაქცია „ქართული ოცნება — რესპუბლიკელები“. მართალია, ის ჯერ არ არის დარეგისტრირებული, მაგრამ ეს მალე მოხდება.

საინფორმაციო ცენტრი ავრცელებს ცნობას „ქართული ოცნების“ ერთ-ერთ აქტივისტზე დავით ნიკოლაიშვილზე დაყრდნობით, რომ ახალ ფრაქციას სურს გამგებლად თავისი ფრაქციის წევრის ზვიად ყვირალაშვილის გაყვანა. კოალიციის წევრები იმასაც აცხადებენ, რომ ფრაქცია „ნაციონალური მოძრაობის“ ხელდასხმითაა შექმნილი. მას კურირებას უწევს გუბერნატორის მოადგილე გიორგი სობაშვილი და ყოფილი გუბერნატორი, ამჟამად პარლამენტარი გიორგი ღვინიაშვილი. ამაში ჩარეული იყო ყოფილი პროკურორი გელა ლაზაშვილიც.

კოალიცია „ქართული ოცნების“ ერთ-ერთი წევრი მიხეილ ფურცელაძე აპროტესტებს ფრაქციის შექმნას. მას სამარცხვინოდ მიაჩნია ზოგიერთ გაურკვეველი წარსულის მქონე პირთან დგომა და თანამოაზრეებს მოუწოდებს, გაემიჯნონ ამ ხალხს, რათა არ შეარცხვინონ „ქართული ოცნებისა“ და „რესპუბლიკელების“ სახელი. აქვე ცნობილი ხდება, რომ მიხეილ ფურცელაძეს თავად აქვს პრეტენზია რაიონის მუნიციპალიტეტის გამგებლობაზე. ახლად შექმნილ ფრაქციას გურჯაანის საკრებულოს თავმჯდომარის მოადგილე ალექსანდრე სირბილაშვილიც შეუერთდა. ოფიციალური ინფორმაციით, ახალ ფრაქციას ნაციონალური მოძრაობის 3 დეპუტატი შეუერთდა. ფრაქციას დაემატნენ რამდენიმე სოფლიდან არჩეულნიც. კახეთის გუბერნატორის პირველი მოადგილე გიორგი სობაშვილი უარყოფს როგორც ფრაქციასთან რაიმე კონტაქტს, ასევე, საერთოდ, საკრებულოს საქმიანობაში ჩარევის მცდელობასაც კი.

ზაზა ბილინოძე

ინფორმაცია

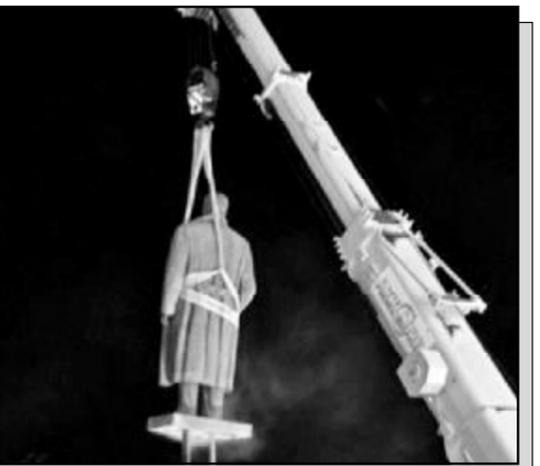
ახმეტაში სტალინის ძეგლი დააბრუნეს

ახმეტის ახალი ხელისუფლების წარმომადგენლებმა სოფელ ზემო ალვანში სტალინის ძეგლი დააბრუნეს. როგორც კახეთის საინფორმაციო ცენტრის სოფელ ზემო ალვანის რწმუნებულმა დაგვიცხადა, ძეგლი ჯერ შეფუთულია და მისი გასწავლა და მისი გასწავლა რამდენიმე დღეში იგეგმება.

„გუშინ, დილით რომ გამოვედი სოფელში, დავინახე, რომ სტალინის ძეგლი აღდგენილი იყო, მაგრამ ჯერ შეფუთულია. ჩემთვის არავის არაფერი უთქვამს, საქმის კურსში არ ვიყავი. ვისი ინიციატივა იყო, ვინ აღადგინა, არაფერი ვიცი. მე ძეგლის აღდგენის მომხრე ვიყავი. ასეა თუ ისე, ისტორიაა. მის დემონტაჟს მხარს არ ვუჭერდი. ეს იყო დაავლება. ვისი დაავლება იყო, არ ვიცი. ღამე მოვიდა მანქანა და ძეგლი მოხსნეს. მე უბრალოდ ვესწრებოდი ამ პროცესს, რომ ძალიან არ დაზიანებულიყო. ძეგლი ამ დრომდე ერთ-ერთ ინდემწარმესთან ინახებოდა,“ — აღნიშნა დავით ქააძემ.

ახმეტის საკრებულოს თავმჯდომარის ზაქარია ქინქლაძის თქმით, სტალინის ძეგლის აღდგენის თაობაზე საკრებულო საქმის კურსში არ არის, თუმცა ამ ფაქტს მიესალმება.

კახეთის საინფორმაციო ცენტრის ინფორმაციით, ძეგლი ახმეტის გამგებობამ აღადგინა. გამგებელი ბექა ბაიდაური, რომელიც ამ თანამდებობაზე

რამდენიმე დღის წინ დაინიშნა, კომენტარს არ აკეთებს. ზემო ალვანში სტალინის ძეგლი 2011 წლის 16 ივნისს აიღეს. დემონტაჟი დაახლოებით 1 საათს გაგრძელდა. სტალინის ძეგლის აღების შესახებ ზემო ალვანის მცხოვრებნი ინფორმირებულნი არ იყვნენ. მათ ძეგლის დემონტაჟის შესახებ დილით შეიტყვეს, როცა ძეგლი ადგილზე აღარ დასვდათ. ახმეტის მუნიციპალიტეტის მაშინდელი გამგებელი კობა მისაურაძე და საკრებულოს თავმჯდომარე ალექსანდრე მაილაშვილი აცხადებდნენ, რომ ძეგლის დემონტაჟის შესახებ საქმის კურსში არ იყვნენ.

შეგახსენებთ, 2012 წლის საპარლამენტო არჩევნების შემდეგ ახმეტას ახალი ადგილობრივი ხელისუფლება შეეყვანა.

კახეთის საინფორმაციო ცენტრი

...ერიც დაეცეს

„შირი დაუმალავი სჯობიაო“. ეს ჭირიც ჩვენი ძველი ნაცნობია, თითქმის ნაწვევი და გაშინაურებული. ქართული ენის ამღვრევისა და დამახინჯების შესახებ მოგახსენებთ. ვფელას ბავშვობიდანვე გვასსოვს ამ საგანზე ჩივილი და ზრუნვა, მაგრამ ჩვენი დასწვლული ქართული ენა ფეხზე წამოდგომისა და დაწმენდის მაგიერ უარესად დაავადდა და ატალახდა. ცოტაოდენი ცოდნა ენის კანონებისა სავალდებულოდ აღარავის მიიჩნია. დაუგდეთ ყური ამ ხალხის ენას: ნამდვილი ვოლაპიუკი, ჟარგონი, უშნოდ ნარევი და ნამწობი, უმგვანო. ამ ჯურის ხალხმა ხეირიანად არც ქართული იცის, არც რუსული, თვითონვე რომ შეიგნონ თავიანთი უნობა და მოისმინონ თავიანთი რუსულ-ქართული, ან სულ დამუნჯდებოდნენ, ან თავიდანვე დაიწყებდნენ ენის შესწავლას. უცებ რომ ჩვენმა წინაპრებმა წამოიწიონ და ყური უგდონ დღევანდელ ქართულს, ნებაყოფლობით უკანვე ჩასცივდებიან საფლავებში. ნელ-ნელა მარხავენ ჩვენი ხალხის ცოცხალ ენას – მეტად მდიდარს, მოქნილს, ფერადსა და ხმოვანს“, – წერდა მიხეილ ჯავახიშვილი ჯერ კიდევ 1924 წელს. თითქმის საუკუნე გავიდა მას შემდეგ და შეიცვალა რამე?! – მხოლოდ ერთი – რუსული ენა ინგლისურმა ჩაანაცვლა!

ენა ერის ფსიქოლოგის, მისი მენტალობის გამოხატველია. აშკარაა, რომ ენის წიაღში ბევრი რამ საიდუმლო იმალება, ენა აძლევს პიროვნებას სტატუსს, განასხვავებს ამ სამყაროში ყველა სხვა არსებისგან, ენა ადამიანს ღმერთთან აკავშირებს, მარადიულობასთან წილნაყარს ხდის. ენის წიაღში დაცულია ღვთაებრივი ენერგია, რომელიც სხვადასხვა დროს ამოხეთქავს, როგორც განსაკუთრებული ფენომენი პოეტურ სიტყვაში გამოვლენილი თუ მეცნიერულ აზრში გაცხადებული. ენა თავად ქმნის რეალობას და ამ სინამდვილის მოწმედ გხდის. ენის განცდა საკუთარი თავის შემეცნებას უკავშირდება, ამ გზით კი პირველხატს, უზენაესს მივყავართ. მეტყველება – ესაა შინაგანის გამოვლენა გარეთ თავისი ავ-კარგით. ამიტომ ადამიანის საუბრის მანერა ხშირად წარმოაჩენს მის ფსიქო-ემოციურ სამყაროს, ხასიათს, ბუნებას, სულიერობას. სიტყვას აქვს დიდი ძალა, იგი აღიქმება, როგორც სიმბოლო, როგორც ხატი. სიტყვა ქმედითი ფენომენია, საქმეს უდრის. ერთმა სიტყვამ შეიძლება გაცხონოს ან წარგწყმოდოს. ჯვარზე გაკრულმა ავაზაკმა სიკვდილის ჟამს აღიარა ქრისტე და კაცთაგან პირველი შევიდა სასუფეველში. თავად მაცხოვარი ასე გვაფრთხილებს: „სიტყუათა შენთაგან განმართლდე და სიტყუათა შენთაგან დაისაჯო“. ენა ღვთაებრივი საუნჯეა – როგორც ბრძანა წმ. ილია მართალმა (ჭავჭავაძემ) – და მაგას კაცი ცოდვილი ხელით არ უნდა შეეხოს!

ჩვენს რთულსა და წინააღმდეგობებით აღსავსე დროში ყოველგვარი სულიერი ფასეულობის დევაღვატია მოხდა, აღარაფერი შემორჩენა მშენიერი და ამაღლებული, „ენა შემკული და კურთხეული“ (როგორც იტყობა იოანე-ზოსიმე) ქურჩი, ჟარგონული გახდა. ყველგან დამახინჯებულ, შერყენილ და ნაბილწულ ქართულს ვუსმენთ. ქვეყანაში ტოტალური უკუაღმართო და მოკიდებულიება ენისადმი, სიტყვისადმი, აღარსად ისმის „სამაჟური ქართული სიტყვა“ (ილია), ვერც თანამედროვე ქართულმა მწერლობამ და ვერც თეატრმა ფეხზე ვერ წამოაყენეს ქართული ენა, მთელი თავისი მშვენიერებითა და სიმდიდრით.

ერისა და პიროვნების კულტურა განიზომება მეტყველების კულტურის ხარისხითაც და, როცა ზეპირ-მეტყველების კულტურა დაეცემა, ეს აზროვნების დაბალი დონის მანიშნებელიცაა, რადგან აზროვნება და მეტყველება ერთმანეთისგან განუყოფელია. ვინ ვართ ჩვენ დღეს? – საკუთარი დედის მაგინებელი, ბილწ-სიტყვაობის უმძიმეს ცოდვაში ჩარჩენილი ერი! მეტი სასჯელი და უბედურება არაა უნდა იყოს! ამიტომ წერდა თავის დროზე სულით შეძრული პოეტი ანა კალანდაძე: „ბილწ-სიტყვაობას ქვეყნისთვის ნარკომანიაზე არანაკლები ზიანის მოტანა შეუძლია“.

უცნაურ დროში ვცხოვრობთ. პარადოქსია, რადგან, ერთი მხრივ, მშობლიურ ენას სკოლებში კარგი სახელმძღვანელოებით ასწავლიან, ყურადღება ექცევა პრაქტიკულ გრამატიკას, მართლწერის საკითხებს, მეორე მისაღებ გამოცდებზედაც საკმაოდ მაღალი მოთხოვნებია ამ მხრივ, უმაღლეს სასწავლებლებშიც ისწავლება აკადემიური წერა თუ სტილისტიკა, მაგრამ საშველი მაინც არ დაგვატყდა. რატომ? – უნიგნური

აუსილაპელია ენის პოლიცია!

თაობა მოდის, რომლის ცოდნა მხოლოდ ინფორმაციულია, შესაბამისად – ზედაპირული, არც სიღრმე და არც ფიქრის ანარეკლი ჩანს. ახალგაზრდები თუ სწავლობენ, მხოლოდ გამოცდამდე მოაქვთ ცოდნა და ცხოვრებაში გამოტოვებული ქართული საუბრის სურვილი არა აქვთ, ვერც უფროსი თაობისგან იღებენ პიროვნულ მაგალითს და ასე ჯადოსნურ წრეში ვტრიალებთ. არა მგონია, უცხო ენის მოძალბა ამ შემთხვევაში იყოს განმსაზღვრელი ფაქტორი. რასაკვირველია, ამდენი უცხო სიტყვა, რომლებიც ასე მოეძალა ენას, სერიოზულ პრობლემას ქმნის, თუმცა არაქართული ინტონაციებით საუბარი, გადაპრანჭული და ბუნდოვანი ქართული ერთდროულად იმის მანიშნებელიცაა, რომ ფეხის ხმას აყოლილი და თანაც შინაგანი არასრულფასოვნების კომპლექსის მსხვერპლიც ვართ. წერა და აზროვნება ერთი მთლიანი პროცესია, ლოგიკა კი დიდი ხანია, აღარ გვაქვს არაფერში.

ხშირად იცვლება სიტყვის სტანდარტი, ყურნალისტების ზეპირმეტყველება სწრაფი, აგრესიული, არა-ბუნებრივი, გაუმართავი და ღარიბია. რაც დრო გადის, ეზორდები ბუნებრივ ქართულს, დარბაისურ მეტყველებას. მასმედიაში გაქრა ჟანრები, ყველაფერს ერთნაირი ქართულით გვიყვებიან, ინფორმაციის ენა აღარაფრით განსხვავდება რეპორტაჟის ან მოწინავე სტატიის ენისაგან. რადგან ასეთი გაუმართაობა ერთდროულად ენისა და ენის მფლობელის, ეს იმასაც ნიშნავს, რომ ენა, ზოგადად, ვეღარ ვითარდება. გადაუჭარბებლად შეიძლება ითქვას, რომ მდგომარეობა საგანგაშოა!

ყველაზე უარყოფითი გავლენა თაობაზე მაინც ტელევიზიამ მოახდინა, მან ინდივიდუალურობა წაართვა და დაუკარგა ჩვენს მომავალს. ხშირად მინატრია, ვიცხოვ-

რო იმ ქვეყანაში, რომელშიც არ არის ტელევიზორია და რადიოს უფრო მეტი მსმენელი ჰყავს. ჯერ ერთი, ამდენი გაყალბებული, არაფრისმთქმელი, უნიჭო და უკულტურო სახის ყურება; მათი ცხოვრების წესის „გაბიარება“ და ვითომ კომპეტენტური აზრების ფრქვევა უკვე ვერანაირ კრიტიკას ვეღარ უძლებს, ამდენი გასართობი შოუპროგრამა და მათი ტაკიმახსარა წამყვანები, რომლებსაც არც ესთეტიკა აქვთ და არც სამყაროში ორიენტაცია შეუძლიათ, მათი ვითომ „სვეტური“ დამოკიდებულება ცხოვრების მიმართ მხოლოდ პოპულარობის სინდრომით შეპყრობილი ადამიანების უსუსურ ბორგვას მაგონებს. მერე სკანდალებზე აგებული გადაცემები, სენსაციებზე, ერთობ პიკანტურსა და ინტიმურ ტემებზე დასმული აქცენტები, რომელი ერთი ჩამოვთვალო... თანაც როგორ ენაზე მოსაუბრე არსებობს: ფანტასტიური; ვსავა; ვდგავ; რამოდენიმე; ლირიული; ეროტიული; დინამიური; მე რას ვიძახი, რო; ძაან მაგარი; მადლობა მინდა მოგიხადოთ; ბევრი პრობლემები; ცნობადი სახეები; კითხვადი წიგნები; ყურებადი გადაცემები... სამწუხაროდ, ქალაქურობადაა მიჩნეული უცხო სიტყვების სპეციფიკური პრონოსით წარმოთქმა, წამლერებითი ინტონაციის მოძალბა, არაბუნებრივი მახვილები. თბილისელობა სკანდალურობასაც კარგად ირებს და მივიღეთ დღევანდელი მეტყველება – უცილობისა და უნიგნურობა-უკულტურობის გამოხატველი ვერბალური ნონსენსი!

მცირე ერების წინაშე ყოველთვის დგას ენის სინდონის საკითხი. ამიტომ ჯერ კიდევ 1921 წელს შეიქმნა ტერმინოლოგიითა შემუშავებული სამეცნიერო საბჭო (ხელმძღვანელი ივ. ჯავახიშვილი), 1934 წელს ჩამოყალიბდა სალიტერატურო ენის ნორმათა დამდგენი კომისია, 1946 წელს – ნორმათა დამდგენი კომისია (ხელმძღვანელობდნენ ჯერ ს. ჯანაშია, შემდეგ – ა. შანიძე), 1953 წელს საფუძველი ჩაეყარა სალიტერატურო ნორმათა დამდგენ მუდმივ კომისიას, 1998 წელს ჩამოყალიბდა ენის სახელმწიფო პალატა.

რით დავიწყეთ? უბირველესად, უნდა აღდგეს საქართველოს ენის სახელმწიფო პალატა, როგორც სახელმწიფო საქვეუწყებო დაწესებულება, რომელიც ჯერ კიდევ 2004 წლის ოქტომბერში ვარდების რევოლუციის დამანგრეველ რეფორმებს შეენიშნა.

ენის სახელმწიფო პალატა იყო მაკონტროლებელი ორგანო. მისი უფლებამოსილება ვრცელდებოდა ყველა იურიდიულ პირზე – სახელმწიფოსა და არასახელმწიფოზე და ის აკონტროლებდა ყველა უწყებაში სახელმწიფო ენის კონსტიტუციურ სტატუსის დაცვას. რატომ უნდა გასჩენოდა ადამიანს ასეთი სტრუქტურის დანერგვის სურვილი, თუ არ იყო მიზანმიმართული პოლიტიკა ეროვნული ფასეულობებისა და ღირებულებების წინააღმდეგ? სახელმწიფომ უარი თქვა „ენის პოლიციაზე“, სამაგიეროდ, პოლიციური რეჟიმის მშვენიერობას შეუდგა.

მთელი სამყარო ხომ ენაში და ენით არსებობს! ერი უკვდავია მხოლოდ მაშინ, თუ ის მშობლიურ ენაზე ლაპარაკობს. ახლა ჩვენ თვალწინ ირდევია ქართული ენის სტრუქტურა, სინტაქსი.

მტრობა ენის არს მტრობა ქვეყნის – ოლიხ რა ენა წახდეს, ერიც დაეცეს – მრბმომ ორბაღლიანი ნებისმიერ ხელისუფლებას უნდა ახსოვდეს, რომ ქართული ენა ქართველთა ერთობისა და ქართული სახელმწიფოს ძლიერების საფუძველია, ამიტომ მისი სწავლება სავალდებულო უნდა იყოს ყველა ეტაპზე და მის სინდონდეს, მთელ ერთან ერთად, უნდა იცავდეს სპეციალური ორგანო!

მარტინ ჰაიდეგერმა ადამიანი ასე განსაზღვრა – მე ვარ ის, რასაც ვლაპარაკობ!

დღეს, სხვა გლობალური პროცესების პარალელურად, შეიცვალა ენობრივი გარემოც. ღია საინფორმაციო სივრცე და ინტენსიური ურთიერთობები უმნიშვნელოვანეს გავლენას ახდენს ენის ფორმირებაზე, სწორედ ამიტომ უნდა არსებობდეს „ენის პოლიცია“, რომელიც დაიცავს მას გარეშე აგრესიისგან, რომელიც გააკონტროლებს ენობრივ პოლიტიკას ქვეყანაში. იმედი მაქვს, რომ ახალ ხელისუფლებას ყველა კეთილგონიერება და, სხვა ბევრ დანერგულთან ერთად, ენის სახელმწიფო პალატასაც აღადგენს!

საბა მიტრევილი
XII-308-360

● ალიან-ჩალიანი

კარგად უნდა აიწონ-დაიწონოსო

– კრემლიდან სტალინის საფლავის გადატანის საკითხი კარგად უნდა აიწონ-დაიწონოს, – განუცხადა ჟურნალისტებს რუსეთის პრემიერ-მინისტრმა დიმიტრი მედვედევმა.

– იოლია, აქო ტირანია, როდესაც ცხოვრობ გასსნილ ქვეყანაში, როდესაც იცი, რომ ღამე სახლში არ დაგადგებიან თავზე. თუმცა, მიუხედავად ამისა, საზოგადოების ნაწილი მიიჩნევს, რომ ეს ქვეყნის მართვის ეფექტური მეთოდია. როგორი უარყოფითი პოზიციაც არ უნდა მიქონდეს სტალინთან მიმართებაში, არ შემიძლია არ დავინახო, რა ხდებოდა ქვეყანაში გარკვეული პერიოდის განმავლობაში, ასევე, არ დავინახო ის დამსახურება, რაც ქვეყნის პოლიტიკურმა მმართველებმა მიიღეს, მაგალითად, სამამულო ომში. ომი მოიგო არა მხოლოდ ხალხმა, არამედ ქვეყნის ხელისუფლებამაც, – განაცხადა მედვედევმა.

მისი თქმით, სანამ სტალინის ნეშტის გადასვენების გადაწყვეტილება მიიღება, უნდა მოხდეს ძალიან ბევრი ნიუანსის გათვალისწინება.

– ყველანაირი მოქმედება უნდა განსორციელდეს როგორც კანონის, ასევე ადამიანური ტაქტის ელემენტარული დაცვით. ეს ეხება არა მხოლოდ სტალინის, არამედ დანერგული ლენინიდან, დამთავრებული იმ მმართველებით, რომლებიც კრემლის კედლებში განისვენებენ, – განაცხადა მედვედევმა.

მისი თქმით, საბოლოო გადაწყვეტილება ისეთი უნდა იყოს, რომ ამან არ გამოიწვიოს ადამიანების დაპირისპირება.

– თუმცა, არის მეორე მომენტიც. ნებისმიერი ადამიანის საფლავი კანონით დაცულია. ისე გამოვიდა, რომ ეს საფლავი არის ქვეყნის ცენტრში. თუ გადასვენების გადაწყვეტილება მივიღებთ, მაშინ უნდა ვიფიქროთ იმაზე, რა მოვუხერხოთ სხვა საფლავებსაც. ჩვენ ხომ ვერ დავინყებთ იმაზე საუბარს, რომ ეს ცუდი იყო და უნდა გადავასვენოთ, ამას კი არა უშავდა რა და მოდი დავტოვოთ, – განაცხადა მედვედევმა.

ინტერპრესი

რას წერენ, რას ამბობენ ჩვენზე

საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტროს
ექსპლემპლანელი:
ელჩები ივანიშვილის წინააღმდეგ მუშაობენ

საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტროს ყოფილმა ხელმძღვანელმა სალომე ზურაბიშვილმა ორშაბათს განაცხადა, რომ „ქართულმა ოცნებამ“ სასწრაფოდ უნდა შეხვედროს ელჩებს, რომლებიც უსსრ-ის პარტი-დან დაიხმობიან და მის „პარტი-დან დაიხმობიან“ ამ სახარბიანს, გადმოგვამს ჩვენი ქორე-პონდენტის თბილისიდან.

ჯერჯერობით ახალმა ხელისუფლებამ გაათავისუფლა მხოლოდ ელჩი ამერიკის შეერთებულ შტატებში და მუდმივი წარმომადგენელი გაეროში, წარუდგინოს პარლამენტს ელჩები — ამის პრეკატეგია პრეზიდენტს ეკუთვნის.

საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრომ
განაცხადა, რომ უფიქრად ხელმძღვანელს
პრეზიდენტს სააკაშვილის უახლოეს
თანამშრომელს დააბრუნებენ

საქართველოს პრეზიდენტის მიხედვით სააკაშვილისა და პრეზიდენტის შინაგან საქმეთა სამინისტროს შორის არსებული ურთიერთობები უფიქროსი და უსაფრთხოა. სააკაშვილმა განაცხადა, რომ შინაგან საქმეთა სამინისტროს უფიქროსი და უსაფრთხოა.

რეზიდენტი, განაცხადა შინაგან საქმეთა სამინისტროს პრეზიდენტის უფროსმა ნინო გიორგობიანი. — სინამდვილეში მინისტრი ნებას აძლევდა ახალია, ფაქტობრივად ეს ხელმძღვანელი დეპარტამენტისთვის. ის აჭარბებდა და ბოროტად იყენებდა თავის სამსახურებრივ უფლებამოსილებებს.

ვანო მერაბიშვილი — სადმი ინტერესის საქართველოს ახალ ხელისუფლებას გაუჩნდა 2006 წელს ბანკირ სანდრო გირგვლიანის მკვლელობის გამოძიების მსვლელობაში — იგი, ისევე როგორც ბევრი სხვა განმარტებული საქმე მიხეილ სააკაშვილის ეპოქისა, გადაეცა ახალი გამოძიებისთვის. 2006 წლის 28 იანვარს გაერთიანებული ქართული ბანკის 28 წლის თანამშრომელი მივიდა თბილისის ბარ „შარდენში“, სადაც იმყოფებოდნენ შინაგან საქმეთა სამინისტროს საკონსტიტუციო უსაფრთხოების დეპარტამენტის ხელმძღვანელი დათა ახალია, შინაგან საქმეთა სამინისტროს სხვა მაღალი რანგის ჩინოსნები, აგრეთვე მინისტრის მეუღლე თავო სალაყაია. როდესაც იმავე მაგიდაზე თავისი ნაცნობი ქალი დანია, ბატონი გირგვლიანი გაცოფდა, წაეჩხუბა შინაგან საქმეთა სამინისტროს ხელმძღვანელებს, ბარიდან გამოსვლის შემდეგ კი ჩაერთო პოლიციელებთან დაგაში. მათ ბანკირი წაიყვანეს ტყეში და სასტიკად სცემეს, გირგვლიანი დაზიანებებისგან გარდაიცვალა. უშუალო მზამებლები დააპატიმრეს, მათ განაცხადეს, რომ გაიტაცეს გირგვლიანი საკუთარი ინციტატივით. დამნაშავეებს მიუსაჯეს სხვადასხვა ვადები, მაგრამ სამი წლის შემდეგ პრეზიდენტმა ისინი შეიწყალა. შინაგან საქმეთა სამინისტროს ხელმძღვანელის უახლოესი გარემოცვის წევრები, რომლებიც ასევე საქმეში გადიოდნენ, გაათავისუფლეს თანამდებობიდან, მაგრამ, როგორც აღმოჩნდა, მხოლოდ ფორმალურად.

„გამორკვეა, რომ შინაგან საქმეთა მინისტრის ბრძანება დათა ახალიას გათავისუფლების შესახებ ცრუ ხასიათს ატარებდა, — განაცხადა შინაგან საქმეთა სამინისტროს პრეზიდენტის უფროსმა ნინო გიორგობიანი. — სინამდვილეში მინისტრი ნებას აძლევდა ახალიას, ფაქტობრივად ეს ხელმძღვანელი დეპარტამენტისთვის. ის აჭარბებდა და ბოროტად იყენებდა თავის სამსახურებრივ უფლებამოსილებებს.“

„გამორკვეა, რომ შინაგან საქმეთა მინისტრის ბრძანება დათა ახალიას გათავისუფლების შესახებ ცრუ ხასიათს ატარებდა, — განაცხადა შინაგან საქმეთა სამინისტროს პრეზიდენტის უფროსმა ნინო გიორგობიანი. — სინამდვილეში მინისტრი ნებას აძლევდა ახალიას, ფაქტობრივად ეს ხელმძღვანელი დეპარტამენტისთვის. ის აჭარბებდა და ბოროტად იყენებდა თავის სამსახურებრივ უფლებამოსილებებს.“

„გამორკვეა, რომ შინაგან საქმეთა მინისტრის ბრძანება დათა ახალიას გათავისუფლების შესახებ ცრუ ხასიათს ატარებდა, — განაცხადა შინაგან საქმეთა სამინისტროს პრეზიდენტის უფროსმა ნინო გიორგობიანი. — სინამდვილეში მინისტრი ნებას აძლევდა ახალიას, ფაქტობრივად ეს ხელმძღვანელი დეპარტამენტისთვის. ის აჭარბებდა და ბოროტად იყენებდა თავის სამსახურებრივ უფლებამოსილებებს.“

დელაინის ზურგზე

ისრაელის თავდაცვის მინისტრმა ეპულ ბარაკმა „დარბლის გოგონის“ ოპერაციის შემდეგ გამოაცხადა გადამგომის შესახებ

ეს ეპულ ბარაკის პირველი მცდელობა როდია, წავიდეს პოლიტიკური ცხოვრებიდან. ყოველ შემთხვევაში ამის შესახებ მან განაცხადა 2001 წელს პრემიერ-მინისტრის პირველ ვადამდელ არჩევნებში დამარცხების შემდეგ. მაშინ ბარაკი, რომელმაც უარი განაცხადა თავდაცვის მინისტრის პოსტზე, ექვსი წლის განმავლობაში კითხულობდა ლექციებს და კონსულტაციას უწევდა ფირმებს. მაგრამ 2007 წელს ის კვლავ დაბრუნდა პოლიტიკაში.

სირიის ოპოზიციამ ბრალი დასდო ხელისუფლებას ათი ბავშვის მკვლელობაში, რომლებიც მოკლულნი იყვნენ სირიის ოპოზიციის მიერ

ოპოზიციის მონაცემებით, ბომბები ჩამოვრდნენ იყო სირიის სამხედრო-საპატრონო ძალების საავიაციო შემოტევის შემდეგ სოფელ დეირ ალ-ასაფირზე. სოფლის მცხოვრებლები ამტკიცებენ, რომ შემოტევის შემდეგ მათ აღმოაჩინეს დაახლოებით 70 ბავშვი აუფეთქებელი ქურვი. ადრე სირიის ხელისუფლება უარყოფდა ასეთი ტიპის საბრძოლო მასალების გამოყენებას.

„შოუპალი მხედავი“, რომელიც შოუპალი მხედავი უფლისწულის ქვლს, უკრაინის მოქალაქე აღმოჩნდა 29 წლის დან მოტრესკუ ქვლს შემოაჯდა აბსოლუტურად შიშველი, მაგრამ მას წაუყენეს ბრალდება საზოგადოებრივი წესრიგის დარღვევაში, იარაღის ტარებასა და ქონების ზიანისთვის. ორშაბათს ბრალდებული წარსდგება სასამართლოს წინაშე. არ არის გამოცხადებული, რომ იგი ფსიქიატრიულ ექსპერტიზაზე გაგზავნონ.

ჩინეთის ავიაციის ოპერაციის ხელმძღვანელი გარდაიცვალა ავიაციის ოპერაციის დროს

დამმუშავებელს გულმა უმტყუნა. ოკეანის გაღმა კი სულ უფრო და უფრო მეტად ღელავს: ჩინეთის სამხედრო-საზღვაო სიძლიერე დასუსტების ამერიკის შეერთებული შტატების აზიელი მოკავშირეების პოზიციებს. შიში არ არის უნიადაგო — თვითმფრინავის ფიცარნაგზე დასმის უუნარობა ჩინეთის სახალხო რესპუბლიკის მთავარ დაბრკოლებად ითვლებოდა ქვეყანაში თავისი პირველი ავიამზიდის შემოღების გზაზე.

მძალეობაში ავიაციის ოპერაციის ხელმძღვანელი გარდაიცვალა ავიაციის ოპერაციის დროს

საკითხი შეეხება რუსეთის იმ მოქალაქეებს, რომლებიც აპირებენ ახალი წელი გაატარონ ევროპის კურორტებზე. განახლებული პოლიტიკური არეულობისა და საპროტესტო აქციების შემდეგ რუსეთის ფედერაციის საგარეო საქმეთა სამინისტრომ შეახსენა ტურისტებს ორი წლისწინანდელი თავისი რეკომენდაცია. ამან შეიძლება შეაშინოს დამსვენებელთა ნაწილი და მათ გადაადონ ტურისტული ნაკადის აღდგენა, მიაჩნიათ ექსპერტებს.

ჩინეთში მძალეობაში ავიაციის ოპერაციის ხელმძღვანელი გარდაიცვალა ავიაციის ოპერაციის დროს

ამჟამად მხოლოდ ერთი მემსახტე არ არის მოძებნილი. მომხდარის მიზეზებს იკვლევენ, საგარეულოდ, მაღაროში მოხდა გაზის აფეთქება. ინციდენტი მოხდა შაბათს ქალაქ იუბანში, გუიჯოვის სამხრეთ ჩინეთის პროვინციაში. ავარიის მომენტში მინისტრემ 28 მემსახტე იმყოფებოდა, გადაარჩინეს მხოლოდ ხუთი.

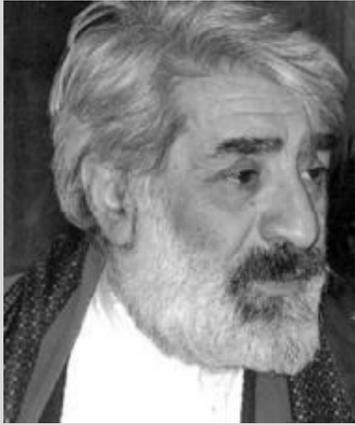
„პამასა“ ისრაელის სამხედრო ოპერაციის ხელმძღვანელი გარდაიცვალა ავიაციის ოპერაციის დროს

„პამასა“ ისრაელის სამხედრო ოპერაციის ხელმძღვანელი გარდაიცვალა ავიაციის ოპერაციის დროს. მისი სექტორის კონტროლის მოძრაობის ოფიციალურმა წარმომადგენელმა ტანერ ან-ნუნუმ მოიყვანა აგრეთვე დაზუსტებული მონაცემები ადამიანების დანაკარგების შესახებ. მაგალითად, ისრაელთა სამხედრო შეტევების მსხვერპლი გახდა 166 კაცი, დაიჭრა 1235.

„პამასა“ ისრაელის სამხედრო ოპერაციის ხელმძღვანელი გარდაიცვალა ავიაციის ოპერაციის დროს. მისი სექტორის კონტროლის მოძრაობის ოფიციალურმა წარმომადგენელმა ტანერ ან-ნუნუმ მოიყვანა აგრეთვე დაზუსტებული მონაცემები ადამიანების დანაკარგების შესახებ. მაგალითად, ისრაელთა სამხედრო შეტევების მსხვერპლი გახდა 166 კაცი, დაიჭრა 1235.

თავის ჩალაბაზვილი

„გზა არ თავდება დედის ცრემლივით...“

გული და ლექსი „დაცოტავებული“ სამშობლოსთვის შეუწირია... ამ სამშობლოსთვის მიხეული სამეცხე ამოუტიფრავს: დედა, წიგნი და გზა... ექვსი ათეული წელი სიყვარულით და მონატრებით ამ სამეცხეს ქარგავს, „გული საქართველოს სევედი ნაქარგია“, ცრემლიც პოეტზე ადრე გაჩენილა. აკი ამოთქვამს სევედიანად: „არ დაიჯერებ? ილია ამბობს, რკინაც ტირისო, რომ ცემო გრდემლი...“

ცრემლი თემურ ჩალაბაზვილის საგზალით ბარათია, სინანულია ჩვენი სულში ცრემლად მომწყვედელი ქართველობის, სარწმუნოებისა და დიდი ისტორიის გამო... თქო და სახული, ცრემლით ნაფერებო, – მიმართავს პოეტი დიდ საქართველოს... „სინანულია ცრემლიც დგანან ქართლის მიწები“ და განწირული და მღუმარია გოჯი მიწისა... პოეტისთვის ეს სოფელი – დიდი და უსრულებელი გზა, რომელიც დედის ცრემლივით არ მთავრდება... ხოლო, როდესაც ცრემლი გადასწავს წამწამებს, სული ეცლება ლექსებად და უთქმელი სევედა აწამებს... შესაძლავს, დამარცხდეს ბედთანაც, მაგრამ მუდამ მისი ერთგული იქნება „ლექსები – ჭირისუფლები“...

თემურ ჩალაბაზვილი სამოცდაშვიდწევრ შემოღობას ამ უთქმელი სევედით ხდება, პოეტი ხომ მალულ და ამოუსწვლად რაღაცას მუდამ მალავს სულში. „დამეფულე, როგორც გაზაფხული, შემოდგომის მშვენიერო სევედაც“... – ამბობს ერთ ლექსში. და ეს იუბილეც სიმარტოვადან სიმარტოვეში შემოდგომის გაზაფხულად დაუფლებს ლამაზი სევედა მგონია.

გუშინ საღამოს სწორედ ამაზე იყო საუბარი კოტე მარჯანიშვილის სასწავლებლის სახელმწიფო აკადემიურ თეატრში, სადაც თემურ ჩალაბაზვილის პოეზიის თაყვანისმცემლებმა სიყვარულითა და მოყვრებით მაგვს პოეტს პატივი... ქვემოთ გთავაზობთ თემურ ჩალაბაზვილის თრ მინიატიურას და ლექსებს.

გულქანი - მამის პირიშვი

მომგონებებს თავს ვერ ვუყრი, ვაჟის გულქანის ფიქრი ხოც
ტკივილიანი მისაღება მწვრთნის
დიდ შემოქმედებასთან...

და აი, ჩემ თვალწინ ცოცხლდება საოცარი ჩარგალი. ეზოში ზის წელიწადი მობნობილი, დაპატარავებული, ვაჟანდაზა ქალი, წინდას ქსოვს, გვერდით ფანდური უყვია. იქვე ხორცილი დაკუნტრუმეზე; ქალი თითქოს ძილედილობა, სხვა სიმშრეობაა ალდაკურული. და იღვრება უცნაური, იმისეული, ფშურანი მელალოდობი. მგონი, მამის ლექსებს ღიღინებს, ხმა უკრთის, ლანდებს უხმობს წარსულიდან, მთებს ელაპარაკება, მამას ეძახის...

მაგონდება ჩარგლის წვიმაგადავლილი მუადლე: ლამაზა ჯაფაროძემ ვაჟას „არწივი“ უმღერა გულქანს. უნდა გენახათ, ისედაც პატარა ქალი უფრო დაპატარავდა, თითქოს მთების ცვარნამში გაიზნა, ვაჟას ყვავილების ცრემლებად იქცა. ვინ იცის, რას ფიქრობდა ამ დროს? იქნებ, დიდი მამის ხმა სწვდებოდა მის ყურთანმენას. თავი კალთაში ჩაერთვო, მხრების ცახცახზე მიხედვებოდი, რომ ტირილი. ვინ იცის, რა გაახსენდა, რომელი მოგონება ამოიწვერა მის საოცრად ცინცხალ გონებაში...

ანკი როგორ იტანდა მისი სუსტი მხრები მუმმერაზი მამის შელოობას, ხშირად მაგანთა თვალში, დიდი შემოქმედის შეილი სასაცილოდ ჩანს ხოლმე. ცოლდა გამხელილი ჯობს, ასეთ ყოფაში იყო გულქანიც. ერთი შეხედვით იფიქრებდი, რომ არას დაგიღევთ სხვის აზრებს, არ ამუღვენებდა, მაგრამ სინამდვილეში, იტანჯებოდა, იტანჯებოდა და როგორ...

მამისეული ჩარგლიდან ფეხი არ მოუცვლია, რაზიკანთ ფუძე არ გაუცივებია, მამის ხსოვნას მოლომდე უერთგულა. როგორც იყოდა თქმა: „ნიდაც ჩარგალს ეყვია“... მშვენი არც არას საუბრობდა, ყველას არ გაუგულისპასუხებდა. თუ არ მოეწონებოდა ადამიანი, არც დაეგულისპასუხებდა.

სიტყვა აწონილი ჰქონდა, ანდა, რა გასაკვირი იყო დიდი ვაჟას ანასხლეტი სხვისაგან. იცოდა, კარგად იყოდა, რას ნიშნავდა დიდი ვაჟას შელოობა.

გულქანი ძუნწად მოლაპარაკებ ქალი იყო, აკი გითხარით, ხსიანთის ადამიანი გახლდათ „საწყალი“, მამის ალიკვალე ვარ, – იტყოდა.

ერთხელ საუბარში გამომოტყდა, როგორ ნანობდა, რომ მამაი ვერ დაიტირა, ვერ დაუსველა ცრემლებით ნაამაგარი მხრები. ისიც მომიყვა, როგორ არ უშვებდნენ მამის ცხედართან, ქაშვეთის ეკლესიაში, მის დას მარიაშს, რომელიც ახმეტის ცხენით ჩამოქარდა თურმე. პოლიცია არ უჯერებდა, რომ ვაჟას ქალიშვილი იყო, ბოლოს უმწეო ქალს აღმოხდენია: „ვაჟას ქალი ვარ, მიმიშვიტ, საკუთარი მამა მატირეთო“. ძმებზე, ლევენსა და ვახტანგზე, საუბრობდა ხანდახან, როგორც თავად იტყოდა ნება-ნება.

დავიწყების ბურუსი ვერ დაბინდავს დღეებს, რომლებიც შენში ცოცხლობენ ნიდაც. იმ შემოდგომამდე გულქანი, ზვიად გამსახურდიასთან ერთად მოვიხანხულე. იმხანად ცოტა ავადობდა და ცოტაოდენი მოსახანხულელი აუტანეთ. მამპანურის მოთლები რომ დაინახა (ვიცოდი, რომ უყვარდა მამპანური, „შამპოს“ ეძახდა), თვალეში ეშმაკურად მოჭეტა, გაიღიმა და თავისებურად იხუმრა: ამ შამპოვებს ნება-ნება დაველე, არას მიზამსო. თან თვალი ზვიადისკენ გააპარა, აინტერესებდა მისი რეაქცია.

საოცარი სანახაობა იყო – ორი დიდი მწერლის შეილი თითქმის უხმოდ, თვალეშით ელაპარაკებოდა ერთმანეთს. მამინ რას გაგიფიქრებდი, რომ ეს დღე ბოლო შეხვედრის იქნებოდა! მერე გულქანი აღარ მინახავს... იმ დღეს სხვანაირი ცა იყო ჩარგალში. მომკვდარიყო ვაჟას პირიშვი, მამის ხატი, ნაბოლარა შეილი, მამის ობოლი გოგო.

ასაფლავდნენ გულქანს. მუხება ტირილია. როდესაც სოფლის მღვდელმა წესის აგება დაიწყო, ფრინველთაუკი შეწყვიტეს გალობა. გულის მომკვდინებული იყო მოძღვრის ბოლო სიტყვები: „ქალი, გულქანი, მიდიხარ, მიდიხარ და მიუხვალ დედას თამარს და მამას ვაჟა-ფშაველას“...

...ეს დღე უცნაური იყო ჩარგალში, მუნება ტირილია და მწუხარედ მუხუნებდა ვაჟას საფლავი მთაწმინდაზე...

ლექსი, ამოზრდილი ჩემი უსლის აკვიატებული ნისლეზიდან, ვერ გაიხარებ, სანამ დაცოტავებული სამშობლო არ გაგიღებს ყრუდ ჩაგმანულ გულის კარს, არ ჩაგხეტებებს, არ ჩაგივინისტებს ნახევრად დაკარგულ გრძნობასა და გონებაში... სიტყვაც, დამადებული მიმწუხრის უამს, ანუ უამსა უუამოსა... დღემარის დღევარტნილი ხელის მტევანივით დაჭიმულია შენი სულის მფეთქავი ზამბარა, გაწყვეტის პირზეა მისული მოთმინების ვარგარა ჯაჭვი...

გესმის, რა ავისმომასწავებლად ზეუიან სხვისი უღლიდან გამოქცეული, ავეუნაწყვეტილი ლამაზ-ხარები?! წინაპართა სამარხებიდან როგორ გულისწამებდალ, სმენის დახმობამდე გაკვივიან აქომამდე საეჭვოდ ენაჩაკენილი მიკოვები!...

საოცარია პირდაპირ, მოყმისა და ვეფხვის მალადიდან ვეფხვიც რო გამოპარულა დაკარგული სამშობლოს მოსაძებნად... გეყვრება? ეს მოყმის დედაა, საბრალო, ასე რომ სტირის გაუთავებლად... თურმე ვეფხვის დედას დაქმებს (სამძიმრის სათქმელად კი არა), დაქმებს, რათა შეილი ლექსში დაამზუნებინოს ისევე ვეფხვი და ლექსი ხო ერთარსეზანი არიან ოდითგან, ორთავენი ხო თითო ნახტომით ჰქმნიდნენ სამშობლოს...

ლექსო, ამოჭიატებული ჩემი უსლის მწუხარებიდან, მოდი, ნუ დაუჯერებ მოყმის საბრალო, თვალცრემლიან დედას!...

მზე ისევ მთებზე იგორებს, ხმალი დაჩნდება ხალთაში... უფალი კვლავ ჩაიგორებს თავის გაჩენილს კალთაში...

არ ლამობა

სამოცამდე რა ცოტალა დამარა, თუმც სიბერე მეჩვენება შორს. ლექსი ჩემი – ატლასი და ფარჩა – ძველემურად მოფერებას მთხვოს... გაწვდილი მათქს სასიმღეროდ ყელი, ვინ ჩამაცვა წუთისოფლის თალხი. მიმტრო – ვისაც ჩამოვარტვი ხელი. არ მჯეროდა: „ჭრელიაო ხალხი“. მეც მიყვარდა სამშობლო და ერი, თუმც შემზარა საამქვეყნოდ დრომ. მე ვტირივარ, მაგრამ მაინც ვმღერ... არ დამტოვებ, საყვარელო, ხომ?! * * *

წუთისოფელი წუთია, კაცის სიცოცხლე – წამი, ვის ხატად თავლი უნთია, ვის – მალღამი და მხამი. მიწა ყველასთვის ერთია, ერთი წვიმა და ქარი. ვისთვის იუდა ღმერთია, ვისთვის ქრისტეა მკვდარი... წუთისოფელი ასეა, შენც გტანჯავს შენი ხედრი გზა ცოდო-მრალით სავსეა, ო, დამიფარე, გვედრი!

ღაკაკან ბაჩიაშვილს

შენი ლექსი ჩემი სულის მალამოა, შენს საქმერად მინდა ყელი მოვიღერო, ეგ მაჭალო მაგ გულდან არ ამოვა და მეც მინდა მგოსნულად მოვმღერო. საკუთარი მოგიღობავს კარ-მიდამო, შენი მთა გაქვს, შენი ტყე და ქარაფები, ეხარებათ შენი ზედი ამის გამო, პოეტი ვარ! – ამბობ – მეტი არაფერი.

ვინც დაგვარვა, მან სანაცვლოდ რა იპოვა, ვის ეძებდი, როცა ზედი კართან გემა, გაფრენილი გრძნობა უკან აღარ მოვა, მტრინიც ხარ, რადგან ნიჭი გემტერება. ყველა ვარდზე უვარდესო, დაო ჩემო, გაფრენილ წლებს არც ნანობ და კიდევ ნანობ, ეგ სახელი რა ხანია ავიჩემე – სხვა ფერების და ლექსების ფიროსმანო.

სხვა კახი ხარ, მანსარო! ნოდარ ტაბიძეს

ლოცავ ქვეყნის მზე და მთვარეს, არ დაქმებ სხვისეულს... დახვალ, ღიმილს დაატარებ – გალაკტიონისეულს... სხვა სიმართლე დაგემდა, რას დაგაკლებს ან ეს დრო; და არ გვიმხელ და ხარ მხენდა, სხვა ვაცი ხარ, მაესტრო. ჯერაც უთქმელს ეფერები, გვხიზლავ ენაშხიანი, გტანჯავს საქართველოს მიწა, მოყვნიანი, მტრინანი. ლოცავ ქვეყნის მზეს და მთვარეს, არად ავღებ სხვისეულს... შენ სხვა ღიმილს დაატარებ – გალაკტიონისეულს...

გაგვიკვირებ, სიკვდილო... შაპაჩემს – გიორგი ღვედაშვილს

გაგვიკვირებ, სიკვდილო, აბა, სად შენ და სად მეო, მასინძლად ხო არ ვარგებხარ, აღარც რო მიშვებ სადმეო. დამხვედები ჩალამებული მე, მოწყვეტილსა სამზვოს, წამიყვან პაპის პაპასთან, რო ვეამბორო მხარზეო, სისხლი მოვწმინდო მკვრდებდა, ხელი შევაჯლო ფარზეო, არცა რა მედარდებოდეს, დამდგარსა სწორსა კვალზეო.

...მგონი, გაჯობე, სიკვდილო, ავს არ ამბობენ მკვდარზეო...

საუბარი გულთან

თეთრი აპრილის სუნთქვა მაწვალებს და ცვეხლად მიქცევს ჭაბუკ იმედებს. გულო, რა მოხდა, ცოტა მაკალე, გულო, რა მოხდა, ნუ გამიშვებ. ჯერ შემოდგომის ქარით ვფითრდები, ზამთრის ყინვაში როგორ დავსახლდე. გულო, რა მოხდა, რატომ ფითრდები, იქნებ არ მოგწონს შენი სასახლე, იქნებ არ გჯერა ჩემი ოცნების, აღარ გსურს ჩემთან ერთად იარო? როგორ გივლიდნენ ძველი მგოსნები, მითხარ, რო ისე მეც მოგიარო. მეც გიმეგობრო ისე ერთგულად, რომ სატირალზეც აღარ გატირო, ისე მოვიქცე, რომ ჩემთან ყოფნა და სიყვარული არ ითავილო. ჯერ მსურს, აგიგო რწმენის ტაძარი, ხმა მოვაწვდინო ცისკრის ზარების, მერე დამიგზნე ტრფობის ხანძარი, ჯანდაბას, ნულარ დაგენანები. * * *

რაც უფრო ახლოს მივედი თავთან, მით შორეული გახვდი თავისთვის. მატარებელი ჩერდება მგზავრთან. ჩერდება ერთი მომკვდავისთვის. ღამეა მშვიდი, დაემხო ზეცა, რაა მანძილი ახლა მიწამდე. შენ სამოსელი ღვთიური გეცვა, გეძახდი, მაგრამ არ დამიყვადე... * * *

სული იყურება ჩემი სხეულიდან, როგორც ცხის სარკმლიდან სიკვდილმისკილი პა-ტი-მა-რი.

ველარ გავიგა

ველარ გავიგე ცხოვრების უბრალო იწილ-მიწილო, ან როდის უნდა ვიტრო, ან როდის უნდა ვიცინო, ან როდის უნდა ვიცოცხლო, ან როდის უნდა წავიდე. უბრალო იწილ-მიწილო – ვერ იქნა, ველარ გავიგე. ვერ იქნა, ველარ გავიგე, თუმც კაი ხანი ვიდროვე და თავი ჩემი საწყალი მოვკვალ და გამოვიგლოვე.

განწყობილება

ავღვენებვიარ წყეულ სტიქონებს, რის მაქნისია სული უღელსოდ. მე არ მახსოვხარ, გული გიგონებს, ჩემი ოცნების უერთგოვესო. თითქოს გადაკრთა გეყის ნაპირი, მომინდა ყველა ცოდვის გამხელა. ჩამოსტიროდა წვიმას თავიერი დამემ ლექსებად ამოახველა.

კალათბურთი

რიჩარდის ბიორგობა

სუპერლიგის VI ტურის ორმა ტოპ-მატჩმა დაამყარა და ორივე სენ-საციურად დასრულდა - ქვეყნის ჩემპიონმა და ვიცე-ჩემპიონმა პირველი შეხვედრები წააგეს.

განსაკუთრებით დამაფიქრებელია „არმიის“ კრიზისი, რომელმაც ევროჩემპიონატზე ჩაფლავებულ პირველი ნაბიჯი შემდეგ, სადაც სამივე ბრძოლაში დამარცხდა და დღეს 18 საათზე სპორტის სასახლეში ისრაელის „ჰოლონ ჰაპოლს“ უმასპინძლებს, საშინაო ფრონტზეც დათმო პოზიციები.

საპირისპირო სურათია შს აკადემიის ბანაკში, რომლის მესვეურებმაც მეტოქესთან შედარებით გაცილებით კვალიფიციური ნინასახეზონო სახელეციო პოლიტიკა ანარმოვს და შედეგად სახეზეა - XXII ეროვნულ ჩემპიონატში უდანაკარგოდ ჯერჯერობით მხოლოდ ისინი ასპარეზობენ.

დავძენთ, რომ ძალოვნთა დუელის ბედი გეორგიოს კეცელიძის

ვიტალი ჯაფარიძის

ფეხბურთი

აქეთურ-იქითური

XXII მსოფლიო ჩემპიონატის XVI ტურში გაიმართა მატჩი, რომელიც საერთაშორისო მონაწილეს წააღივებინა და მიზანი ბანალურია - თბილისის „დინამო“ გათამაშების სტარტიდანვე ერთპიროვნული ლიდერია და ამით ყველაფერი ნათქვამი, მიტსმა მტრულად გორის „დილა“ კი უიღბლო დებულების შემდეგ ზედიზედ თერთ-

მეტი (1) შეხვედრა მოიგო, მათ შორის 1 სრული შინ - უმთავრეს ფაქტორიტთან და ჩემპიონობის ბრძოლაში უშუალო კონკურენტთან - 2:0 (სხვათა შორის, ეს იყო შიდაქართულითა მერ ეროვნული ჩემპიონატის ისტორიაში ქვეყნის ყველაზე ტიტულოვანი კლუბთან მოპოვებული პირველი გამარჯვება) და მასთან ჩამორჩენა ორ ქულამდე შეამცირა.

ამთავითვე უნდა ითქვას: დუშან უპრინის გუნდმა ყველა კომპონენტში დაჯანა სტუმრები და დიდი ნაბიჯი გადადგა მორიგი „ოქროსკენ“ - 3:0 (მერებაშვილი, ტვილიდიანი, ხმალაძე). მეტიც: გორის დარასელიას შეგირდები ბედის მადლიერნი უნდა იყვნენ, რომ მერებაშვილმა რამდენიმე საგოლე მომენტი გაანიავა, თორემ...

დანარჩენი შედეგები: „მერანი“ - „ტორპედო“ 3:0, „სიონი“ - „ჩიხურა“ 0:3, „ბაია“ - „ვიტ ჯორჯია“ 2:0, „ზესტაფონი“ - „კოლხეთი“ 2:1, „მეტალურგი“ - „ბათუმი“ 2:1, „დინამო“ - 39, „დილა“ - 34, „ჩიხურა“ - 32, „ტორპედო“, „ბაია“ - 29-29, „ზესტაფონი“ - 28, „მეტალურგი“ - 20, „მერანი“ - 17, „ვიტ ჯორჯია“ - 16, „სიონი“ - 14, „ბათუმი“ - 9, „კოლხეთი“ - 8 ქულა.

იტალია. „მილანი“ - „იუვენტუსი“ 1:0, „პესკარა“ - „რომა“ 0:1, „ტორინო“ - „ფიორენტინა“ 2:2.

სსპანეთი. „ლევანტე“ - „ბარსელონა“ 0:4, „ბეტისი“ - „რეალი“ 1:0, „ატლეტიკო“ - „სევილია“ 4:0, „მალაგა“ - „ვალენსია“ 4:0.

ონგლისი. „ჩელსი“ - „სიტი“ 0:0, „მანჩესტერი“ - „ქუინს პარკ რეინჯერსი“ 3:1, „ასტონ ვილა“ - „არსენალი“ 0:0, „ტოტენჰემი“ - „ვესტ ჰემი“ 3:1.

ბიარმაინა. „ბაიერნი“ - „ჰანოვერი“ 5:0, „მაინცი“ - „ბორუსია“ 1:2, „შალკე“ - „აინტრახტი“ 1:1.

საზრანბათი. „პარი სენ-ჟერმენი“ - „სტრუა“ 4:0, „მარსელი“ - „ლილი“ 1:0, „რენი“ - „ევიანი“ 0:1. პოლანდია. „ვიდოვოვენი“ - „ვიტისი“ 1:2, „ალკოვარი“ - „ფეინოორდი“ 0:2, „როდა“ - „აიაქსი“ 1:2.

გიორგი შოთაძე

ფიგურული ციგურაობა

მამქსეა ალბილით დაკაყოფილდა

2013 წლის ევროპისა და მსოფლიოს ჩემპიონატებისთვის მონდომებით ემზადება კონტინენტის პირველობების ორგანიზაციის ბრინჯაოს პრიზიორი ელენე გედევანიშვილი. ნოემბრის დასაწყისში მან სეზონის საერთაშორისო ფედერაციის გრან პრის მორეეტაში ჩაბმით გახსნა. მაშინ კანადაში მოკლე პროგრამით პირველი იყო, მაგრამ თავისუფალში ხელი მოეცარა და საბოლოოდ მე-5 ადგილს დასჯერდა. ოდნავ უარესი შედეგი აჩვენა იაპონიაში გრან პრის ბოლო ეტაპზე: მოკლესა და თავისუფალ ვარჯიშში მე-6 იყო და 156,96 ქულით ცხრა მონაწილეს შორის ქსენია მაკაროვის, სოფია ბირიუკოვას (ორივე - რუსეთი) და ჰარუკა იმასის (იაპონია) გაუსწრო. პირველი ადგილი 185,27 ქულით ორგანიზაციის მსოფლიოს ჩემპიონმა მარია ბუტინამ (იაპონია) დაიკავა. მეორე ადგილზეც ამომავალი მზის ქვეყნის წარმომადგენელი აკიკო სუტსუკი გავიდა.

ლაზა დიღია

რაზი

დაგვიფიჯის

საბარტმელის მორაგბეთა ნაკრებმა მილტონ ჰეიგის ხელმძღვანელობით თბილისში ზედიზედ მეორე ტესტმატჩი წააგო - ამჯერად ფიჯელებმა გვაჯობეს.

წლეულს „ბორჯღალოსნები“ აშშ-სა და კანადასთან სტუმრად დამარცხდნენ, შინ მიხილ მესხის სახელობის სტადიონზე იაპონელთან პაექრობისას პირველ ტაიმში დანაწიურდნენ, მაგრამ თამაშის მიწურულს ამომავალი მზის ქვეყნის წარმომადგენლებმა არეკნით გატანილი ბურთის წყალობით 25:22 გაიმარჯვეს.

ჭაღრაკი

თამარის პერცხლისფერი ელადა

ორი დიდოსტატი და ერთი საერთაშორისო ოსტატი მონაწილეობდა საქართველოდან ვეტერან მოჭაღრაკეთა მსოფლიო ჩემპიონატში, რომელსაც ელადამ უმასპინძლა. შეჯიბრების რეიტინგ ფაქტორი ტი ი ნ გ ფ ა ვ ო რ ი ტ ი განხილვით სვეტიცხოველის ჩემპიონი ნონა გაფრინდაშვილი. ქართული ჭაღრაკის ლეგენდა ნინა მელიქიძე მსგავსი ტურნირი ორჯერ აქვს მოგებული და ახლაც პირველობის კანდიდატად მიიჩნეოდა, მაგრამ ასპარეზობის მეთრე ნახევარში ორჯერ წაფორნილებამ მას კვარცხლბეგზე ასვლის შანსი წაართვა - 6:5, 5:5 ქულით ქალბატონმა ნონამ და ნინო მელაშვილმა მეშვიდე-მერვე ადგილები გაიყვეს.

სამაგიეროდ, შესანიშნავად იასპარეზა ვეტერანთა

ფიჯის ნაკრები შესუსტებული შემადგენლობით გვეწვია, თუმცა მატჩი მათი იერიშებით დაიწყო და მალევე 10:0 დანაწიურდნენ. შესვენებამდე ჩვენმა მორაგბებმა მდგომარეობა გამოსწორეს და ერთი ქულით წინ გასვლაც მოახერხეს - 19:18. მეორე ტაიმში თამაშის სადავეები სტუმრებმა იგდეს ხელთ და „ბორჯღალოსნებმა“ ნახევარზე იმყოფებოდნენ. მართალია, ამ ხნის განმავლობაში მხოლოდ ორ ზუსტ ჯარიმას გამოიჩინეს, თუმცა წარმატებისთვის ესეც საკმარისი აღმოჩნდა, რადგან მასპინძლებმა სტუმრებს ლირებული ვერაფერი დაუპირისპირეს. საბოლოოდ 24:19 გაიმარჯვა ფიჯიმ და ჩვენები კიდევ ერთ ძლიერ გუნდთან პირში ჩალაგამოვლებული დარჩნენ. ცხადია, ამ შედეგებთან სათანადო დასკვნების გამოტანა გვეძირება.

გივი გაგუა

აღაზიანი დროში

„როცა საქმე მოითხოვს, ორგანიზმს ავალდებულებ, შესწავლაში მოიტყუეს, აღნათებ და სტიმულს აძლევ, რომ დავიკარგო. აღგზნების ამპლიტუდით გინისაზღვრება შენი შესაძლებლობების დონე. რაც უფრო დიდია იგი, მით მეტიც გავითარება შეგიძლია“ - ეს სიტყვები ეკუთვნის სახელოვან ქართველ ფალანგს - რომან რურუს, რომელიც სხე მართავდა საკუთარ სხეულს, რომ წარმოადგინოს უსწრებდა სწორედ ამის შედეგი იყო, რომ საბჭოთა კავშირის ბერძნულ-რომაული სტილით მოჭიდვითა ნაკრების გაბიტანა 10 წლის განმავლობაში ზღაპრულ შედეგებს მიღწია: 1968 წლის მენციოს ოლიმპიადის გამარჯვებულმა და 1964 წლის ტოკიოში თამაშების ვერცხლის პრიზიორმა ოთხჯერ მსოფლიოს ჩემპიონობა (1966, 1967, 1969, 1970) მოიპოვა, სამ-სამჯერ საკავშირო ჩემპიონატები და საბჭოთა კავშირის ხალხთა სპორტკადასტრის მიერ, დიდ სპორტთან განსორების შედეგად საქართველოს „ელასიკოსთა“ ნაკრების მთავარი მწვრთნელი საკავშირო ნაკრების ერთ-ერთი დამრეგულიც გახლდათ. სპორტის დამსახურებული ოსტატის კოლეგისა სამთავრობო ჯილდოებიც ამყვენებს. საქართველოს პარლამენტის ყოფილი წევრი ამჟამად სპორტმწვრთნელი ფაბრიკას ხელმძღვანელობს.

1963 წლის საბჭოთა კავშირის ხალხთა სპორტკადასტრის დავუპირისპირებით ერთმანეთს. მაშინაც ვაჯობე. ფინალში იური გრიგორივი და ვამარცხე და ოქროს მედალი მოვიპოვე“, - იგონებს რომან რურუსა. იმ შეჯიბრებას ესწრებოდა მილან ერცეგანი, რომელიც მერე დიდხანს ჭიდაობის საერთაშორისო ფედერაციის ედგა სათავეში. მას უთქვამს: „ვირუპავეის, სტაშევიჩის და კარაგაევის გვერდით გამოჩნდა კიდევ ერთი დიდი პოტენციის მქონე ახალგაზრდა ოსტატი, რომლის შესახებ მალე გაიგებთ მთელი სამყარო. და არა მარტო გაიგეს, არამედ მსოფლიო ვარსკვლავებმა ხალიჩაზე გამოს-

კიოში მისი მეოთხე ცდა იყო. ნაკლები საჯარიმო ქულები ჰქონდა და ჩემპიონობისთვის ფრეც ხელს აძლევდა. მსაჯების დახმარებით მიზანს მიაღწია. მოგვიანებით ლოზანაში ვნახე იმ ჭიდაობის ჩანაწერი. ყველამ აღიარა, რომ 3:0 მოვიგე, მაგრამ შედეგს ვინ შეცვლიდა. გული მაინც არ მწყდება. პოიაკზე ალალი იყო ოქროს მედალი. უნგრელმა მეგობრებმა ამ სახელოვანი ფალანგის დაკრძალვაზე მიმინვიეს. საკათედრო ტაძრის ეზოში დაასაფლავეს ლასლო პაპისა და ფერენც პუშკაშის გვერდით.

რომან რურუსმა ბოლო დიდ წარმატებას 1971 წლის ხალხთა სპორტკადასტრის მიღწია. იმ წელს იმდენი მიღწენის ოლიმპიური თამაშებისთვის მისსკი ემზადებოდა, მაგრამ ხერხემლის გაუსაძლისი ტკივილით მოსკოვის პირველ კონიკურ საავადმყოფოში აღმოჩნდა.

წნოვად იქ მიაკითხეს ქართველ ფალანგს და უთხრეს - რუსუბების ხელმძღვანელთა თხოვნა, სპორტკადასტრე უნდა იქნადაო. სპორტსმენისა და ექიმის შერჩევა ვერ გაჭრა. სხვა რა გზა იყო: ოლიმპიურში ჩემპიონმა ჩვეულებრივად იქცა, შეიღო მეტოქე და მარცხა და მესამედ გამარჯვება სპორტკადასტრე შეევიბრეხა. სხვა ოლიმპიურში მონაწილეობისთვის ისევე საავადმყოფოში დააბრუნეს. კარგა ხანს იმყოფნა, მაგრამ რომ შეატყო, რომ ჩვეული შემართებით ვერ იფალანგებდა, დიდი სპორტდანი წასვლა გადაწყვიტა. თქვა და წავიდა. სხვა ვარაუდ ვერ მოიქცეოდა, რადგან რომან რურუსს სიტყვა და საქმე ყოველთვის ერთია. სახელოვან ფალანგს გასულ კვირას 70 წელი შეუსრულდა, თუმცა კაცი, რომელიც ყოველთვის დროს უსწრებდა, დღესაც ცხოვრების ავანგარდშია და საერთო სამეცნიერო ჭაბუკური ენერგიით ემსახურება. იუბილეს გილოცავთ, ბატონო რომან!

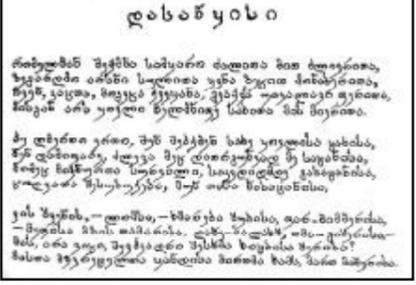
ვაჟა დანელია

შაბათ-კვირის ჩანაწერი

„გავათხოვე, გავატანე, ჩემი „ვეფხისტყაოსანი““

ჩემი კალიგრაფის პატრონი, რა გასაკვირია, შენგატრი იმ ხალხს, რომელთაც ულამაზესად, სასიყვარულოდ გამოჰყავდა ქათმა ფურცელზე დალოცვილი ქართული ანბანი, ვფერებიან და ვაღერებებიან ჩვენს 33 სასწაულ ასო-ნიშანს... ვიცნობ ასეთებს, მაგრამ, რაც მე გუშინწინ, შემთხვევით, ნაწერი ვნახე, სწორედ ის რომ უდიდესი სიამოვნება მომგვარა — „ვეფხისტყაოსანი“ — ჩვენი სიამაყე, ჩვენი წიგნთა-წიგნი გადაუწერია ბატონ სულკო გიორგიძის, დაუქარგავს ყოველი ასო-ბგერა, სული და გული, ყველაფერი და თავისის სული „ვეფხისტყაოსანი“ მათგანში და ასე მოურთმევია ქართული საზოგადოებისთვის, ქართველი ახალგაზრდებისთვის სამზითვოდ რუსთაველის გენის გამონაშუქი.

ამ შემთხვევაში, ლიტერატურის სიყვარულთან ერთად, რა თქმა უნდა, მხატვრობის ნიჭიც აუცილებელი იყო (აბა, ასო-ნიშანთა „მიქარგვ-მოქარგვას“ როგორ შესძლებდა). უნდა ითქვას, რომ მხატვრობის სიყვარული თავი დანებდა არ აკლდა, წერდა ლექსებს, ყურადღებას აქცევდა პროფესიულ იტა-

ცებდა, თუმცა, ცხოვრებამ მოიტანა და, გახდა ეკონომისტი, რაც, ცხადია, ხელს არ უშლიდა, რომ მშობლიური მწერლობისთვისაც ეცა თავყვანი. ამ ბოლო დროს კი ერთი იდეა გაუჩნდა სულიკო გიორგიძეს — ეცადა „ვეფხისტყაოსნის“ გადაწერა, იცოცხლეთ კალიგრაფია შესაბამისი შქონდა და ისიც — მეგობრების — რამა სულამანიძის, ტარიელ ხავთასის, ირაკლი თევდორაშვილის არჩილ ორაგველიძის ნაქებებით, ნელ-ნელა შეუდგა ჩანაფიქრის ხორცსმას.

9 თვე მონადრომ ამ საქმეს ბატონმა სულიკომ, 1669 სტრიქონი და 277 გვერდი გადაწერა, ორმოცზე მეტი პასტა დახარჯა, 30-40 გვერდის ხელახლა გადაწერა მოუწია. თუმცა, როგორც თვითონ ამბობს, ეს შრომა რა მოსატანია იმ იდეასთან, რაც ყოველგვარ დაღლილობას აქარვებდა — გამოცემის შემთხვევაში ხელნაწერი ჩვენი „ვეფხისტყაოსნისა“, საჩუქრად გადაეცემა ეკლესიებს და ქორწინების სახლებს, რათა აღდგეს ძველი ტრადიცია — ახალდაქორწინებულთათვის „ვეფხისტყაოსნის“ მზითვად გატანება. ცნობილია, რომ „ვეფხისტყაოსნის“ ხელნაწერები XVII საუკუნიდან არსებობს, რომელთაგან ჩვენამდე მოღწეული არ 162 ხელნაწერი და 32 ფრაგმენტი.

XVI საუკუნის მეორე ათწლეულში გადავიდით და, ჩვენდა სასიხარულოდ, უკვე შეიქმნა ხელნაწერი შოთას პოემისა, ბატონმა სულიკო გიორგიძემ ფასდაუდებელი საქმე გაასრულა — შთამომავლობა თავს მოიწონებს არა მხოლოდ „ვეფხისტყაოსნის“ ყოველი უკვდავი სტრიქონით, არამედ იმითაც, საუკუნეების განმავლობაში, თუ როგორ ეფერებოდნენ ამ სტრიქონებს ქართველები — მარჯვენადმოცვილი გადაწერნი, და, რომ მთელი მადლი სწორედაც ამ სტრიქონების ამ ასო-ნიშნების ფერება-სიყვარულშია, და არა, როგორც ბატონი კონსტანტინე გამსახურდია იტყობდა „გუტენბერგის გენიალური მოგონების“ მაღალეფექტურობაში, უმალ რომ ჩამოტეხდავს მთელ „ვეფხისტყაოსანს“. შემთხვევითად ბედნიერი, ვალმოხდილი კაცის ბატონ სულიკო გიორგიძის გადაწერილი „ვეფხისტყაოსანი“, ჯერ-ჯერობით, სულ რამდენიმე ათეული ცა-

ლი გამოვიდა. ილუსტრაციების ავტორები არიან მიხაი ზიჩი, სერგო ქობულაძე და ირაკლი თოიძე, დავით აღმაშენებლის და ტარიელის ნახატები სუპერის ყდაზე ეკუთვნის მხატვარ ალექსანდრე ციხელაშვილს, თამარ მეფის ნახატის ავტორია მხატვარი ინნა დივოგორცევა-გრიგოლია.

— აბა, მე სად მქონდა, თუნდაც რამდენიმე ათეული ცალის გამოცემის თავი — ამბობს სულიკო გიორგიძე, — მაგრამ, ღვთის ნებით, კეთილ აღამიანებს რა დალევს საქართველოში და, ჩემი გადაწყვეტილი „ვეფხისტყაოსნის“ გამოსაცემად, გამომცემლობა „პოლიგრაფისტი“ თანხა ჩარიცხეს ბატონებმა შალვა ჯალაღანიამ, სერგო მწითურდიძემ, გია გეთიაშვილმა, დავით ქორიძემ, ოთარ გოგავამ, ლევან კალანდაძემ... მადლობის მეტი რა მეთქმობდა ამ აღამიანების მიმართ? ჩემი მადლიერება მხოლოდღა იმით გამოვხატე, რომ, გავისხენე პოეტობა და ერთ-ერთის ქალიშვილს ასეთი წარწერით ურთავსოვ „ვეფხისტყაოსანი“:

„ნება უფლისა სადედოფლოდ როცა შეგმოსავს, მზითვად წაიღებ უნიკალურ „ვეფხისტყაოსანს““

იმედი მაქვს, რომ გამონაშუქი მეცნატი, რომელმაც ცის „ვეფხისტყაოსნის“ ფასი და დიდი ტირაჟით მოჰყვანს მას მთელ საქართველოს.

ჩვენი გვაქვს ამის იმედი, რადგან ეს იქნება უნიკალური, განსაკუთრებული გამოცემა, რომელიც სწორედაც უნდა გავატანოთ მზითვეში ჩვენს შვილებსა და შვილიშვილებს.

სულკო გიორგიძე და მის მიერ გადაწერილი „ვეფხისტყაოსნის“ ერთ-ერთი გვერდი.

„მეთოვოს, მეთოვოს კდლებს ფარშავანგები!..“

სრულიად ორიგინალური გამოფენა გაიხსნა „ვერსისაში“. ორიგინალური — თემით, და, რაც მთავარია, შესრულების მიხედვით. თემა გალაკტიონია, — დიდხანს ვფიქრობდით, ძალიან ვშიშობდით, მეუბნება გამოფენის ავტორი, გამორჩეული ფერმწერი რაზო (მამლიანი) აბაშიძე, რომელსაც, დიანაც, დაუძლეველი შიში და გასაოცარი ფერადონებით აუმეტყველებია ნახატში „პოეტების მეფე“.

120 ნამუშევარია გამოფენილი საგამოფენო დარბაზში. აქ დატკბებით ჭკვიშის პეინინგებით, ცალკეული ლექსის ფერში ამტყველებით, აბსტრაქციის გადაყვანილი პოემების სიმბოლოებითა და მინიმალური ბუნების თემის პარიზული ჩანახატებით (რეზო ადამია ხომ სწორად არის პარიზის სტუმარი და იქ შესრულებულ მრავალ ნამუშევარს კარგად იცნობს ქართველი სახვითი ხელოვნების მოყვარული)... შიში დაუძლეველია-მეთქი, დაუძლეველი კი არა, გალაკტიონის გენიას რომ ეკადრება, ისეთი შთაფრთხილია და აღმფრთხილი შეუსრულებია ნამუშევრები მხატვარს და, შეიძლება ითქვას, რომ ბატონი რეზო გამარჯვებით მიაცილებს (რღა დაარჩა) 2012 წელს.

სადა ხარ, შალიკო — ჩოჩელი გადადგა!..

ბადადბა ძმაო, თავისით გადადგა შენა, კიდენა, საიდან არ მიუდგეკი, რა ენერგია არ შეიღებ მის ღრმადგა-გინებას! ამბობენ, ცოტა კარგადაც ვერ არიო, ბიზნესში კარგადე ამყოფოს და, ბიზნესს არ უნდა წეცა ჯან-ღონე?! მოკლედ, ვერცა, ჩოჩელი-მა შენი თავი გაგვასხენა, ნათელაშვილი გვეგონა, მდიდრებისთვის ქონების წართმევას და ღარიბებისთვის მიცემას სწორედ ჩოჩელით დაიწყებდი, ჩვენო არსენასავით სიმართლის მოყვარული, მშრომელთა ქომავო! სადა ხარ, რასა იქმ, შენი კოლორიტი, შენი მეტაფორები, შენი შედარებები ნაღდად აკლია დღევანდელ ოპოზიციას, ჯიგარო! ანდა, შენი განჭვრევა!.. აი, ხომ მართლა გამოდგა ივანეშვილი რუსეთის კაცი?... გაიყვეს თუ არა ხელისუფლება სააკაშვილმა და ივანეშვილმა?!.. მოგვენატრა, კაცო, შენი დაუცხრომელი, მარილიანი ქოთქოთი!.. გამო რა, გაახსენე ხალხს თავი, შენ არჩვენების ნაგება გიკვირო?! ზოგი აგებს, ზოგი იგებს, რას იზამ!

ვილენ ბარდაღიშვილი

სულიათანა

ბიჭვი გამსახურდია

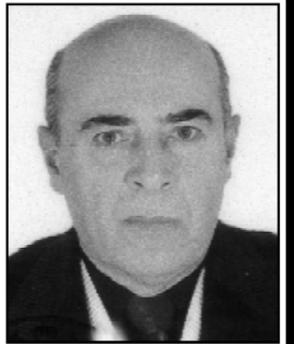
გამორჩენილი ფინანსისტ-ეკონომისტი, პროფესორი ბიჭვი გამსახურდია ნახევარსაუკუნეზე მეტ ხანს მუხლჩაუხრელად ემსახურა ქართულ ეკონომიკურ მეცნიერებას და ეკონომისტ-სპეციალისტთა აღზრდის კეთილშობილურ საქმეს. სამაგალითო პიროვნება, ყურადღებიანი, თავმდაბალი, გულისხმიერებით გამორჩეული მოქალაქე, ფართო დიპლომატიური მუშაობის მქონე და ტკბილმოუბარი ლექტორი, უანგარობით, პატიოსნებით აღსავსე კოლეგა და ჭეშმარიტი საზოგადო მოღვაწე — ასეთად დაამახსოვრდა ბატონი გივი ყველას, ვისაც მასთან ურთიერთობის პატივი ხვდომია წილადა.

გივი გამსახურდია საფინანსო-ეკონომიკური მეცნიერების უაღრესად ავტორიტეტული სპეციალისტი, 200-მდე სამეცნიერო ნაშრომის, არაერთი მონოგრაფიისა და სახელმძღვანელო ავტორი, ჩვეული გულისხმიერებით უკვალავა გზას უმრწემეს სპეციალისტებს. ნავიდა ბატონი გივი ვერ გაუძლო მისმა გულმა ამ ორიოდე წლის წინათ თავსდატენილ უბედურებას — ულამაზესი ვაჟკაცის, მამის იმედის — კახა გამსახურდიას მოულოდნელ გარდაცვალებას. ნავიდა და დატოვა დიდი სააქაო სახელი მამულისათვის დამაშვრალი სახელოვანი ქართველი კაცისა.

მსუბუქი იყოს მისთვის თავისი ქვეყნის მინა.

საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი

რევაზ მიშველაძე, იგორ კვესელავა ოჯახებით იუნველიან მეგობრის, ტექნიკური უნივერსიტეტის პროფესორის ბიჭვი გამსახურდიას გარდაცვალებას და თანაუგრძნობენ გარდაცვლილის ოჯახს.

სსმპდსსმპ

ბენო მუსხარიძე

საქართველოს ენერგომშენებლებმა დიდი დანაკლისი განიცადეს — შეწყდა საქენერგოს დამსახურებული მუშაკის, საქართველოს დამსახურებული ინჟინერის ბენო მუსხარიძის სიცოცხლე. საშუალო სკოლის ოქროს მედალზე დამთავრების შემდეგ სწავლა განაგრძო საქართველოს პოლიტექნიკურ ინსტიტუტში. სამშენებლო ფაკულტეტის ნიშნულ დიპლომზე დასრულების შემდეგ გააანალიზეს ზაპესში მშენებარე ქარხანაში სამუშაოთა მწარმოებლად. ბატონი ბენო სხვადასხვა დროს მუშაობდა სამშენებლო სამმართველოში ტექნიკური განყოფილების გამგედ, ამავე სამმართველოში უფროსად, საქენერგოს სამშენებლო-სარემონტო ტრესტის მთავარი ინჟინრად.

ბენო მუსხარიძე სიცოცხლის ბოლომდე სააქციო საზოგადოება „ენერგომშენის“ მთავარი ინჟინერი გახლდათ, სადაც მრავალრიცხოვანი კოლექტივის დიდი პატივისცემა და სიყვარული დაიმსახურა. ეს უკეთილშობილესი, მოსიყვარულე ადამიანი ყველასთან პოულობდა საერთო ენას, გვერდში ედგა თანამშრომლებსა და მეგობრებს ღრმად და მოღვაწეობა ნათელი მგავითია იმისა, თუ

როგორ უნდა განვივოს ცხოვრება ჭეშმარიტმა მამულისეულით, მრავალი თაობის ღირსეული ადამიანებისა და მშენებლისა. მუსხარიძეების გვარის ღირსეულობა წარმომადგენელმა ამ ქვეყნად მხოლოდ სიკეთე თესა. მადლობა ყოველივე ამისთვის, როადენ დასაწყისი, რომ ამიეროიდან ბატონ ბენოს მსოლოდ წარსულ დროში გავიხსენებთ, ბევრჯერ მოგვენატრება მისი გამორჩეული სიტყვა-პასუხი, ულალატობა, კეთილი ღიმილი. ბატონი ბენო შესანიშნავი, სამაგალითო მამა და ბაბუა გახლდათ. სიყვარულის ნახევარი საუკუნე გაატარა უერთგულეს მეუღლესთან, ქალბატონ ირასთან ერთად.

წუთისოფელს გაშორდა ღირსეული პიროვნება, რომელიც ძალიან დააკლდება ქვეყანას. მან საწუგემოდ იმის იმედილა დაგვიტოვა, რომ კარგი ადამიანი სიკვდილთან ერთად არ კვდება, ის სიცოცხლეს ცოცხლებში აგრძელებს.

მადლობის გრძნობით ვაცილებთ ჩვენი საზოგადოების დამსახურებულ, ღირსეულ წევრს, კოლეგას, ერთგულ მეგობარს. ღმერთმა გააანათლოს მისი სული სასუფეველში.

ენერგომშენის კოლექტივის სახელით თამაზ ბამციაშვილი

რეკლამა საქართველოს რესპუბლიკაში 29 9-62-77; 59 9 32-85-76. ბ. ახვლედიანის ქ. №19.

ვირა მიქელაძე, მერაბ ბერძენიშვილი დიდი მწუხარებით იუნველიან, რომ გარდაცვალება მათი უახლოესი მეგობარი ლია გუდაძე-კეკელიძისა გიორგი დუნდუა ოჯახით თანაუგრძნობს ნაზი გვაზავა-ქორჩილაგასა და კარლო გვაზავას ოჯახებს დის-შვილის მალხაზ ჩაჩავას გარდაცვალების გამო.

სულიერება

28 ნოემბერი - ქრისტესშობის მარხვის დასაწყისი წმიდა მოციქული, მასარებალი ფილიპე

27 ნოემბერს, სწორედ შობის მარხვის დაწყების წინა დღეს, საქართველოს მართლმადიდებელი სამოციქულო ეკლესია იხსენიებს მოციქულ ფილიპეს.

ფილიპე მასარებალი დიდად განსწავლული იყო წმინდა წერილში, მას სწორად ესმოდა ძველი აღთქმის წინასწარმეტყველება და წინასწარმეტყველებათა არსი და მესიის მოლოდინით ცხოვრობდა.

...მოციქული ფილიპე პირველი მოწოდებისთანავე გაჰყვა მაცხოვარს.

იესო ქრისტეს ამალღების შემდეგ ის გალილეაში ქადაგებდა ღვთის სიტყვას. მის სწავლებას სასწაულები ახლდა თან.

ქრისტესშობის მარხვის შესახებ ცნობები IV საუკუნიდან მომდინარეობს. საინტერესო ცნობებია დაცული X საუკუნის კრების საეკლესიო ოქმებში.

სრულიად კათოლიკოს-პატრიარქი, მცხეთა-თბილისის მთავარეპისკოპოსი, ბიჭვინთისა და ცხუმ-აფხაზეთის მიტროპოლიტი ილია II ბრძანებს: „უფლის რწმენა არის თავისუფალი, ჭეშმარიტად ნათელი, საოცარი აქტი, მსგავსი ხელახალი დაბადებისა, ამიტომ უფალი ნამდვილად უნდა მივიღოთ.“

გიული ლიპარტია

სწავლის ანატომია

„პატარა“ პრობლემა

პიპირატიური შარდის ბუშტი — ესაა დაავადება, რომლის დიაგნოზს ექიმები მაშინ სვამენ, როცა კაცი საპირფარეოში დღე-ღამეში რვაზე მეტჯერ გადის.

მედიკოსების აზრით, მთავარი ამ პიპირატიულობის მიზეზის დადგენა, ამიტომ პირველ რიგში საჭიროა შარდის საერთო ანალიზის გაკეთება და შარდსადაღენ გზებზე ინფექციის არსებობის გასარკვევად მისი დათესვა. საშარდე ბუშტის ექოსკოპია კი ქირურგიული პრობლემების არსებობის გამორიცხვის საშუალებაა. ამასთან, ამ მეთოდით ასევე დგინდება შარდის ის რაოდენობა, რომელიც მისი გამოშვების შემდეგ ბუშტში რჩება.

ამ დროს ქალებმა გამოკვლევა გინეკოლოგიური უნდა გაიარონ, მამაკაცებმა კი უროლოგს უნდა მიაკითხოთ პროსტატის ჯირკვლის დაავადებათა საკითხის გასარკვევად. ყველაფერთან ერთად საჭიროა ნევროლოგიური დაავადებათა მარკერების — საერთო რევულექსების ნევროლოგიური შემოწმება. ბოლოს კი, საერთო სურათის სრულად წარმოსაჩვენად, რამდენიმე დღის განმავლობაში საჭიროა შარდის დღიურის წარმოება, რომელშიც აღინიშნება გამოშვებული სითხის რაოდენობა და სისწორე. ამ დღიურს შეუძლია უროდინამიკური გამოკვლევის შეცვლა: სპეციალური აპარატურა საშარდე ბუშტის ყველა შეკუმშვას აფიქსირებს, რომლებიც, არსებითად, საპირფარეოში შესვლას გვაძლავს. მას მაშინ ნიშნავენ, როცა ექვი აქვთ უროლოგიური პრობლემების არსებობაზე. ხოლო თუკი დიაგნოზი „პიპირატიური შარდის ბუშტი“ უნდა დადგინდეს, კოფეინის შემცველი პროდუქტები და ცხარე საკვები, საზაქტორო, ნესვი, კიტრი, მინერალური წყალი, ალკოჰოლი, რომლებზეც მკურნალობის დროს უმჯობესია უარი თქვათ.

ტი“ ეჭვს არ იწვევს, მაშინ ექიმმა პაციენტის დღიური უნდა შეისწავლოს. შარდის ბუშტის პიპირატიურობის შესამოწმებლად ღონისძიებათა კომპლექსს მიმართავენ.

1. კვების რაციონის შეცვლა. კვების ზოგიერთი პროდუქტი შარდის ბუშტის კედლების გაღიზიანებას და, შესაბამისად, მის სტიმულირებას იწვევს. ასეთე

ბია, უწინარესად, კოფეინის შემცველი პროდუქტები და ცხარე საკვები, საზაქტორო, ნესვი, კიტრი, მინერალური წყალი, ალკოჰოლი, რომლებზეც მკურნალობის დროს უმჯობესია უარი თქვათ. 2. წამლებზე კონტროლი. არსებობს შარდმდენი პრეპარატები, მაგალითად პიპერტინის, დიაბეტის საწინააღმდეგო. მათი მიღება უნდა მოწესრიგდეს და,

რაც მთავარია, მკურნალობის დაწყებამდე ამის შესახებ მკურნალ ექიმს უნდა აცნობოთ.

3. ვარჯიში. მათ, ვისაც პიპირატიური შარდის ბუშტის უჩივის, ქვევის თავისებური მექანიზმი გამოუშუშავდება. უცხო ადგილებში მოხვედრილი ასეთი კაცი პირველ ყოვლისა საპირფარეოს ადგილსამყოფელს ადგენს. იგი ხშირად ტულაზე წინასწარვე მიდის ხოლმე და ყოველ ხელსაყრელ მომენტს იყენებს შარდის ბუშტის დასაცლელად, თუმცა კის ბოლომდე შეესებულ იქნა არის.

სინამდვილეში კი საჭიროა ცოტა ხნის მოთმინება საიმიოდ, რომ შარდის ბუშტი შარდის უფრო დიდი რაოდენობით დაგროვებას მიაჩვიოთ და ამ გზით გაზარდოთ შარდის საპირფარეოში ვიზიტებს შორის. ამაში თქვენ დახმარებას თქვენთვის ფსკერის გასამარებელი საგანგებო ვარჯიშები გაგინებენ.

პროცესის თვალსაჩინოებისთვის უფრო მოხერხებულია საპირფარეოში შესვლის გრაფიკის შედგენა, რომლის დაცვა უნდა სცადოთ, ხოლო დაუგებ-მაგი „მოთხოვნები“ საგანგებოდ უნდა აღინიშნოთ.

4. წამლების თერაპია. პიპირატიური შარდის ბუშტის მკურნალობისას ექიმი აუცილებლად დაგინიშნავთ ანტიბიოტიკურ პრეპარატებს, რომლებსაც ხშირად მომყოლი — სპაზმოლიტიური თვისებები აქვთ. ასეთი პრეპარატები შიდა ორგანოთა, მათ შორის შარდის ბუშტის კუნთების სპაზმების მოხსნაში დატესტდებიან.

5. ნეირომოდულაცია. ეს მეთოდი სუსტი ელექტროდენით შარდის ბუშტის ნერვულ ბოჭკოთა სტიმულირებაზეა დაფუძნებული. ამის შედეგად შარდის ბუშტის შეკუმშვის აქტივობა სუსტდება.

ნინო ალექსანდრიანი

ჩვენი პრესდაიჯესტი

გაუმინჯაო გახეხეხიანი

ინტერვიუ გობა ხაინდრავასთან

— იუსტიციის სამინისტროს, მთავარი პროკურატურის, პარლამენტისა და პრემიერ-მინისტრის გასაგონად ვაცხადებ სრული პასუხისმგებლობით — ახალგორისა და კოდორის ხეობის დაკარგვის მთავარი შემოქმედი არის ვანო მერაბიშვილი და ამას სასამართლოში დავამტკიცებ... უზრუნველყოფ იმას, რომ ამ საქმეზე აუცილებლად დაიწყოს გამოძიება. მხედველობაში მაქვს ახალგორის ადმინისტრაციის შექმნა და სანაკვეთის „გაპრეზიდენტება“. ეს არის სახელმწიფო დანაშაული, ეს არის დარტყმა, რომელიც გულში და ღვიძლში მიაყენა საქართველოს მერაბიშვილმა.

„ასაგალ-დსასგალი“

პრეზიდენტის რეზიდენციაში ყინავს, სასახლის პინაქრაპი კი დიდი შურსაკვირვებელი გადამვიდნე

მოგვსმინეთ შეწყალვის კომისიის წევრს, მწერალ ლაშა ბუღაძეს:

— ამ რამდენიმე დღის წინათ პრეზიდენტის ავლაბრის რეზიდენციაში გახლდით პატიმართა შეწყალვის კომისიის სხდომაზე. რაკი წინა სხდომებიც აქ ტარდებოდა, ჩვეულებრივ თხლად შევიმოსე, რადგან ტრავმულად მახსოვდა, როგორ დამცხა უკანასკნელ თათბირზე, თუმცა ამჯერად მწარედ შევცდი — რეზიდენციაში ყინავდა, რადიატორები უდაბლეს ნიშნულამდე დაწვით, ხოლო სასადაილოში ჭეშმარიტად ეგზიტენციალური ოთხმოცდაათიანი წლები დაგვხვდა. მხოლოდ წყალი, წინიბურა, ლობიო და ურძეო და უკარაქო ნამცხვარი „სიგუა“. თვით მშვენიერი მანანა მანჯგალაძეც კი პლედმოსხმული შეექცეოდა „ტყუილ სუპს“. „ახალი თაობა“

შსს-ს დაშლის ნაცვლად ფუნდციონის უზრუნველყოფა

შსს კიდევ უფრო ძლიერდება. მას შემდეგ, რაც კუდისა და სოღის გაუქმების ნაცვლად მათ მხოლოდ სახელი გადარქვათ, შსს-ს ახალი კომპეტენცია დაემატა და სამსახურებრივი უფლებამოსილების ბოროტად გამოყენების და სასამართლოს გადანაცვლებების აღსრულებასთან დაკავშირებით ჩადენილ დანაშაულებს პროკურატურის ნაცვლად შსს გამოიძიებს. გადამწყვეტილება უკვე მიღებულია, თუმცა ყოველგვარი განმარტების გარეშე.

„რეზონანსი“

რას აღიარებს „მასტირა“ უარულ ჩანაწერებში...

შეხვედრის, საზოგადოების ყურადღებას მალე კიდევ ერთმა გახმაურებულმა საქმემ მიიპყროს, რომელიც ციხის ბუნტის სახელით არის ცნობილი. ოფიციალური ინფორმაციით, ბუნტის ჩანაწერის დაიღუპა 7 პატიმარი, თუმცა უფლებამცემი ორგანიზაციების მტკიცებით, მსხვერპლი გაცილებით დიდი იყო... კუდის მაშინდელი მალაჩინოსანი „მასტირა“ ასახელებს თანამდებობების პირებს, ლაპარაკობს მათ მონაწილეობაზე ამა თუ იმ დანაშაულში. ციხის ბუნტის გარდა, ჩანაწერებში ლაპარაკია დათა ახალიაზეც, გირგვლიანის მკვლელობაზეც, პროფესორ დავით ანდრიაძეზეც, რომელიც დღემდე მუშაობს პროკურატურაში.

„კვირის პალიტრა“

რეალურად როდის დაიწივს ელექტროენერჯისა და გაზის ტარიფი?

ენერჯეტიკის მინისტრის მოადგილის ილია ელოშვილის განცხადებით, რომელიც 25 ნოემბერს გავრცელდა, დენის ტარიფი 4 თერთი შემცირდება. — რაც შეეხება გაზის ტარიფს, მაგისტრალებში უნდა ვეძებოთ შემცირების პოტენციალი. ჯერჯერობით, ნავთობისა და გაზის კორპორაციის ხელმძღვანელების შეცვლა არ მომხდარა და ველოდებით ჩვენი წარმომადგენლების იქ მისვლას, — ამბობს ელოშვილი. „ძრწინა“

კაღრი

ანაკლოტაჟი

— იმითმ აპირებ ჩემზე დაქორწინებას, რომ ბიძაჩემისგან მემკვიდრეობა მივიღე? — რა თქმა უნდა, არა. ეს, უბრალოდ, სასაცილოა. მე შენზე უთუოდ დაგქორწინდებოდი იმის მიუხედავად, თუ ვისგან მიიღებდი მემკვიდრეობას.

ტიპზე დეპეშა მიიღო, სიდედრი გარდაცვალა. თანაც, როგორ მოვიტყუოთ, ეკითხებოდნენ — დაგმინხოთ, დაგწავთ თუ დაგაბალზამოთო.

— ყველაფერი ერთად გააკეთეთ, მთავარია, არ გარისკოთ, — მისიერად უპასუხა ტიპმა.

— ფშ, რა საშინელი სიმყრალა თქვენთან! — თქვენს შემოსვლამდე არ ყარდა! — რაო, ასე შეგაშინათ ჩემმა შემოსვლამ?!

პბრბი ადამიანი უამრავია. ბევრად მეტი, ვიდრე ცოცხალი.

— სახმარებლო, დღეს ჩვენი საიუბილეო თარიღია — დაქორწინებიდან 25 წლისთავი, — ეუბნება ცოლი ქმარს. — ღმერთო ჩემო, დროზე რომ მიმეზრჩე, ახლა ცინიდან გამოსული ვიქნებოდი!

Advertisement for Sakartvelos Respublika newspaper, including contact information, subscription rates, and a barcode.